Akbaba

Çin Ata sözlerinden :

— Görmedim, duymadım, söylemedim !..

Büyük Senesonu Çekilişinde
kazanmak için...
tasarruflarınızı
İş Bankasında
toplayınız!

1 TALİHLİYE
6 daireli
APARTMANIN
TAMAMI

1 TALİHLİYE
3 daireli
APARTMANIN
TAMAMI

26 TALİHLİYE
26
APARTMAN
DAİRESİ

4 ADET
100.000
LİRA

15 ADET
5.000
LİRA

4 ADET
50.000
LİRA

75 ADET
1.000
LİRA

650 ADET
500 LİRA

1750 ADET
100 LİRA

7000 ADET
50 LİRA

9526 TALİHLİYE
3 MİLYON

Çekiliş tarihi:
30 Aralık

her 200 liraya
1 kur'a numarası

TÜRKİYE İŞ BANKASI
paranızın... istikbalinizin emniyeti

FAAL d - 666

Akbaba

siyasi mizah gazetesi

Yiyin efendiler, yiyin!

Tevfik Fikret'in «Hân-ı Yağma» sı edebiyatçı olmıyanların da ezberindedir.

Yiyin efendiler, yiyin, bu hân-ı iştihâ sizin,
Doyunca, tiksinince, patlayıncaya kadar yiyin!

Hicvin bu korkunç oklarından kimleri geçiriyordu Fikret?... İttihat ve Terakki vurguncularını.

Zavallı büyük şair!... Onun namus anlamına sığmayan neydi bilir misiniz?... Adına hırsızlık bile diyemiyeceğimiz iki üç sıfırlı, iki üç kazanç!

Hân-ı Yağma'nın üstünden yarım yüzyıl geçti, hâlâ öfkelendikçe onun sesiyle homurdanıyoruz:

Yiyin efendiler, yiyin!...

Fikret'in «Yağma sofrası» dediği şey, Yassıada'dakilerin kahvaltı tepsisi bile olmaz. Hani çocuk masallarında, her dişinin kovuğunda bir koyun budu kalan devler vardır, Demirkıratın dolu dizgin akıncıları böyle yemişler!

En çok kime şaşıyorum, bilir misiniz?... Şu Başbakanlık aylığını bile almıyor sandığımız Menderes'in, Eyüp Sultandaki iftar sofrasından Park Otel'deki sarhoş sofrasına kadar her masrafı devlet kasasından ödetmesine!

Haaa... Şimdi gazetelerde okuyor, Yassıada Saatinde dinliyorum: Bir de Polatkan var!... Bu penbe yanaklı, mavi papyonlu kart çocuk, meğer dünyaya geç gelmiş bir ortaçağ haramisiymiş. Ama harami, dağ başında canını dişine takar da kervan vurur, adam soyar. Polatkan'ın silâhı, ne elindeki piştov'dur, ne belindeki pala... Sadece masasının üstündeki telefonlar. Numarayı çevirip: «Ver» dedi mi, bu tek heceli kumandaya kasalarını boşaltmıyan banka yok!

Bir milyon yemiş, aç!... İki milyon yemiş, aç!... Üç milyon yemiş, dört milyon yemiş, beş milyon yemiş... Aman Allah, yine doymamış, yine aç!..

Şimdi son açık arttırma on iki buçuk milyon lirada... Ne dersiniz, doymuş mudur acaba?

Böreği yağma edilen meşhur Hasan yok mu? Vallahi bizim eski Maliye Vekili Hasan ustanın yanında yamak olamaz!

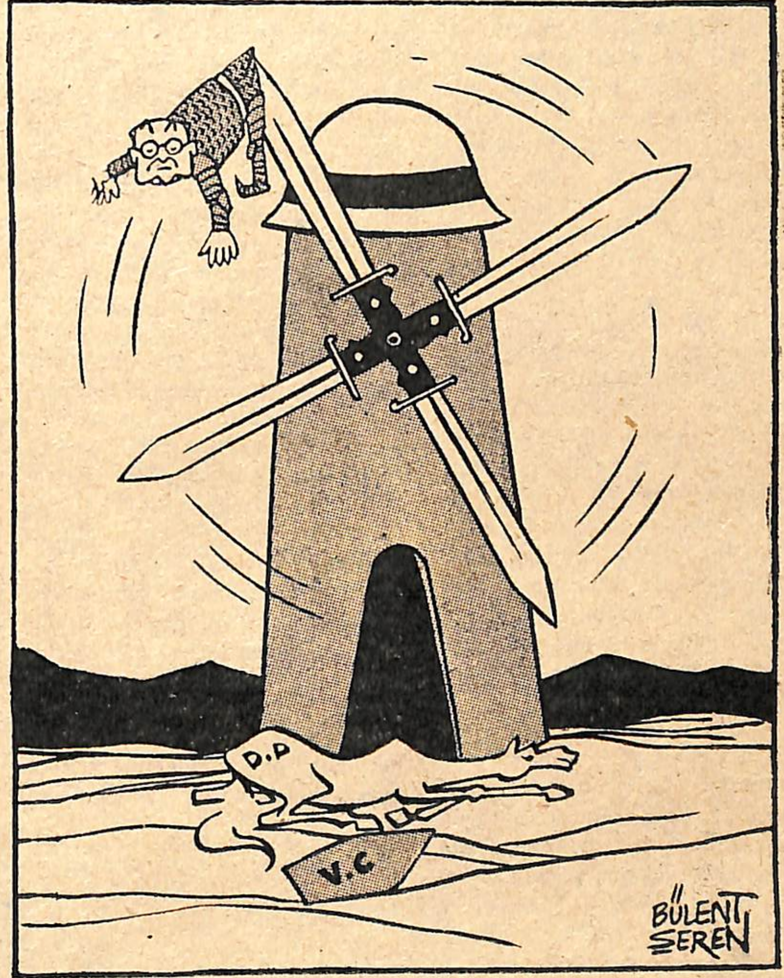
Meşrutiyetin bir Tevfik Fikret'i vardı. Elinde kalem, atmaca kanadından koparılmış çelik bir tüy, hokkasında mürekkep kartal kanından bir alevdi. Ziya Gökalp, onun ölümünde, Tanin gazetesine yazdığı bir fıkrada, en çok:

Kıran da olsa kırıl sen, fakat bükülme sakın!

Diyen şairin bu hırçın mizacını övmüş, bu karakter bekçisinden yoksun kalışımıza yanmıştı.

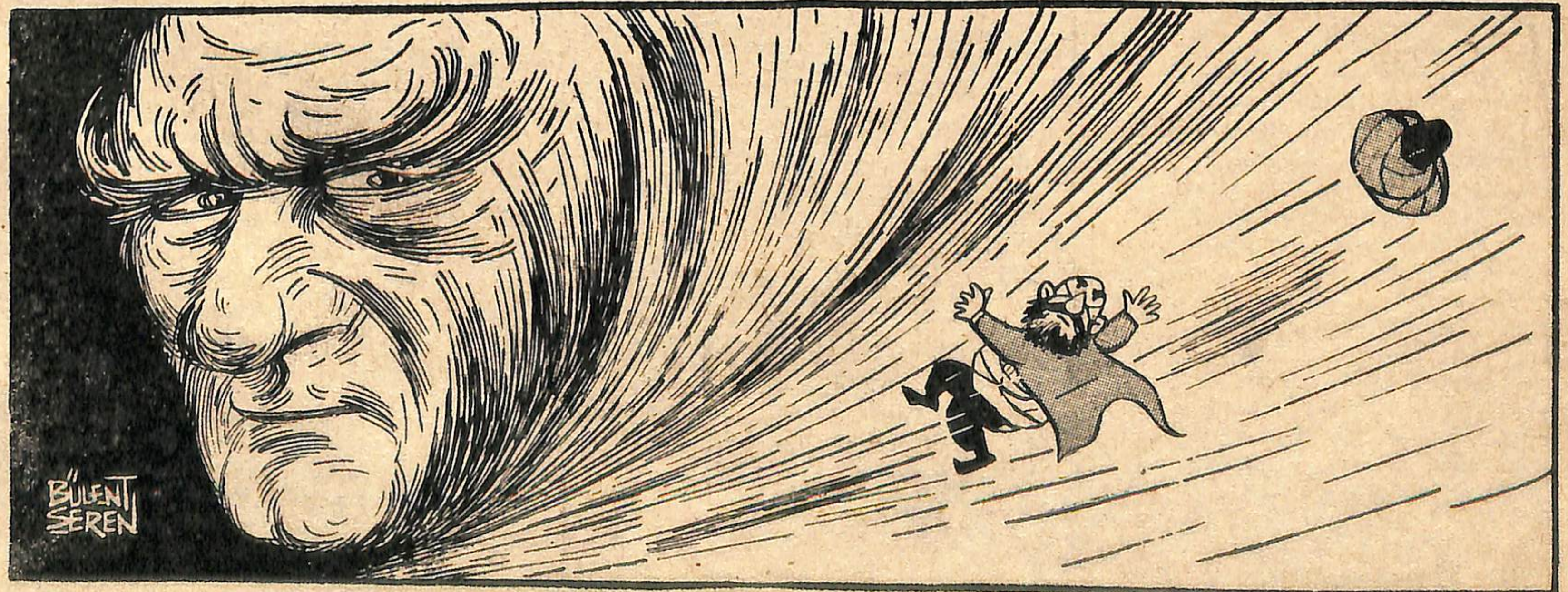
Elli yıl geçti. Hâlâ onun yokluğunu çekiyoruz, hâlâ...

Yusuf Ziya ORTAÇ

Bizim Donkişot!

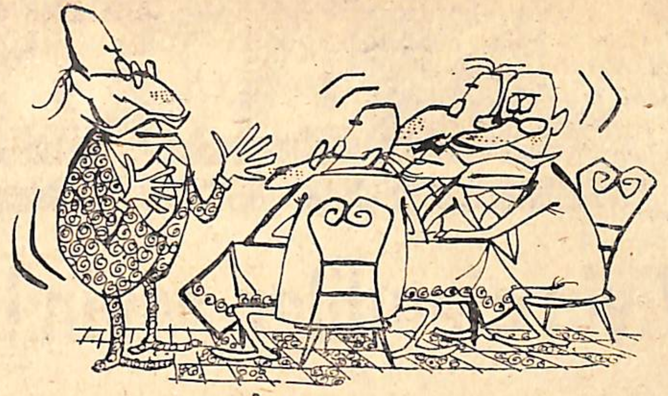
10 - 17 Kasım arası «Atatürk haftası» olarak kabul edildi. (Gazeteler)

Kasım fırtınası!

Eli ağır emekliler

Aziz Nesin'den Bir Hikâye

ERENKÖY istasyon kahvesinin bahçesinde o akşam, emekli arkadaşlardan yalnız dördü vardı. Bunlardan biri, albay, belki de general emeklisi olacak. Dimdik duruşu, yüzünün sert çizgileri, yürürken bakışlarının hep ileride oluşu bunu gösteriyor.

Öbürü de bir vali emeklisi olmalı. Makaralı kahkahaları var. Ellerini, kollarını geniş geniş oynatarak konuşuyor.

Emeklilerden biri inmeli. Bastonuna basa basa, bir ayağını sürüyerek yürür. Söze az karışır.

Öteki emekli, küçücük, kısacık, çilli yüzlü, ak tenli bir adam. Yüzünün çizgileri kırış kırış olmuş. Kahve fincanını tutan eli titrediği için, fincanı elinde çok durdurmuyor.

İlkin İngiliz politikasından konuşuyorlardı. Sonra Almanların askerliklerinden konuştular. Söz döndü dolaştı, eski kabadayılara geldi. Derken dört emekli arkadaş kendi kabadayılıklarını anlatmağa başladılar. Eski külhanbeyler, kabadayılar, şimdiki Amerikan kovboyları gibi, gangsterler gibi yumruk yumruğa döğüşmüyorlardı. Hattâ kavgada yumruk atmak, bayağı bir şeydi. Ha kavga ettiğin adamın yüzünü tırmalamışsın, ha ellerini dişlemişsin, ha yumruk atmışsın... Yumruk atmak, kavgada kadınsı bir davranıştı.

Eski kabadayılar, tokat atarlardı. Ama ne tokat... O tokatı yiyen feleğini şaşırırdı.

Vali emeklisi:

— Evet mirim, dedi, hattâ bir şiir vardır: «Hak sillesinin sedası yoktur...» Bakınız, şair «Hak yumruğunun» demiyor, «Hak sillesinin» diyor.

İnmeli emekli söze karıştı:

— Yumruğu, aşağı tabakadan insanlar kullanır... Hiç bir asılzadenin yumruk yumruğa kavga ettiği görülmemiştir.

Asker emeklisi:

— Bir tarihte...

Diye söze girişti.

— Elim ağırdır, çok ağır... Vurdum mu bitiririm. Hattâ arkadaşlar mektepte, elimin ağırlığından kinaye bana «Batman Hakkı» diye lâkap takmışlardı. Bir tarihte Akkâ'da esaretteyiz. Binbaşı Tomson adında da bir üserâ kampı kumandanı var. Herif İngilizin hiç su katılmamışı... Bu Tomson boksörmüş. Her sabah erkenden kalkıyor. Bir direğe kum torbası asmış, ellerine eldiven geçirmiş, kum torbasını yumruklayıp duruyor. Derken bu Tomson bize lâf dokundurmağa başladı: «Hani, Türk gibi kuvvetli, diye adınız çıkmış. Aranızda benimle boks oynıyacak kimse yok mu?»

Bir gün böyle, iki gün böyle... Arkadaşlar bana, «Hadi Hakkı, şu kiriğe haddini hududunu bildir» diyorlar. Ben bir gün bu Tomson'a tercüman vasıtasiyle «Biz öyle oyun olsun diye yumruk atmayız. İcabı iktiza ettiğinde evvel Allah bir şamarla işi bitiririz» dedim. İngiliz güldü.

Bir gün yine böyle söylüyor. Bizim zabitan bir yanda, efrat da öbür yanda... Arka sıralarda efradın arasından «Destur ya Ali, destur ya hazreti pir!... Destur bismillâh!...» diye bir seda duyuldu ki, yüz arslan kükredi sanılır. Sedanın duyulması ile, bir nefer sıradan sıyrılıp, İngiliz'in karşısına dikildi. Neferin boyu İngiliz'in beline gelmiyor. Kavruk kalmış bir zavallı... Biz askerin horuz gibi sıçradığını gördük. O kadar... Şamarı öyle süratle indirmiş ki, vallahi askerin elini göremedik. «Ecdadımız, iki cismi birbirine sürterek ateşi icat etmişlerdir» denilir ya... Hakikaten doğru. Allah sizi inandırsın, İngiliz'in suratında bir şimşek çaktı, arkadan bir gök gürültüsü duyuldu. Ne olmuş, biliyor musunuz, tokatın şiddetinden, İngilizin belindeki tabanca, tetiği düşüp, batlamamış mı!... Tomson, yarım saat topuklarının üstünde döndü, sonra yere kapaklandı. Velâkin bu İngilizler medenî insanlar birader. Adam bir hafta hasta yattıktan sonra ilk sözü ne oldu, dersiniz? Şamarı atan askeri çağırıp:

— Bravo!... dedi.

Ondan sonra askere «Bu şamarın atılmasını bana da öğret!» diye tutturdu. Ben de o zaman binbaşıya:

— Gördün ya Macor Tomson, neferimiz böyle şamar atarsa, artık onbaşıyı, çavuşu, mülâzimi sen düşün! Biz seninle boksürlük yapmayız. Zira, neferin şamarı belindeki tabancayı ateşledi. Mülâzimin şamarı, cephaneliği patlatır... dedim.

Ben o tarihte, mülâzim-i evveldim.

Asker emeklisi:

— Velâkin ne şamardı... Elini söyle bir kaldırdı...

Diye olayı anlatırken havaya kaldırdığı eli masanın üstündeki bar dağa çarpınca sular döküldü. Asker emeklisini de bir öksürük tuttu Üç dakika kadar öksürdü.

İnmeli olan emekli:

— Bendenizin de elim sakardır, diye başladı. Hâlâ da öyleyimdir. Biz ailece öyleyizdir. Amcam merhum, saray arabacısı idi. Çok emniyetli bir adam olduğundan araba ile sultanları gezdirirmiş. Bir gün Pervin Sultanla dadısını Fenerbahçe'de arabayla gezdiriyormuş. O zamanın araba çapkınlığı meşhur ya... Bir fayton ârız olmuş, amcamın arabasına takılmış. Fayton ikide bir amcamın arabasının yanından geçiyor, içindeki çapkınlar, Pervin Sultana lâf atıyorlar. Böylece Fenerbahçe çayırında bir iki tur yaparlarken amcamın kan tepesine sıçramış. Yanından geçen faytoncuya:

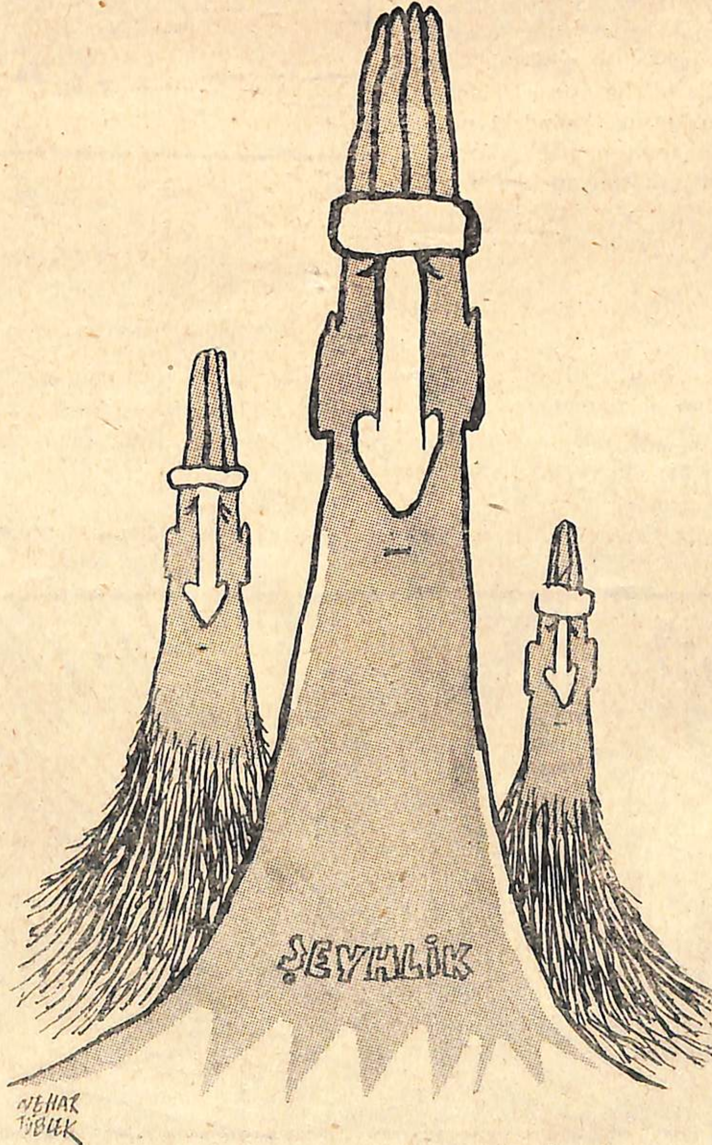
— Geçme yanımdan! demiş.

Başka bir şey söylememiş. Fayton bir daha yanlarından lâmelif çizince, amcam, faytonun üstündeki adama bir şamar aşketmiş. Efendim, hem de arabanın üstünden ve de sağına doğru. Anlattıklarına göre, fayton sollarından geçip de, amcam hızını alarak şamar atsaymış, fayton devrilir, çapkınlardan hiçbiri sağ kalmazmış.

Faytoncu, amcamın şamarını yiyince, hemen tekerlenip düşmüş, oracıkta son nefesini vermiş.

Amcamı on seneye mahkûm ettiler. Bir ay kadar hapiste yattıktan sonra afv-ı şahâneye uğradı. Amcamı saraya arabacıbaşı yaptılarsa da, affını diledi. Bir daha arabacılık yapmadı. Padişah, amcamı taltif etti. Kendisine epiyce para verildi.

Merhum ehl-i keyf bir adamdı. Galata'da bir meyhane açtı. Ben meyhaneyi hatırlarım. Büyük bir meyhane idi. Amcam da oldukça ihtiyarlamıştı. O zaman, malûm, şimdiki gibi değil, büyüklere hürmet var. Bendeniz, bir kere bile amcamın meyhanesinin kapısından adımımı atmış değilimdir. Sokağın karşı kaldırımından geçer, onu hep tezgâhın başında görürdüm. Bir de Rum metresi vardı. Metresi de güzel, ama yaşlıca bir kadındı. Ne zaman meyhanenin önünden geçsem, amcamı tezgâhın başında, metresiyle karşılıklı geçmiş, içerlerken görürdüm. Amcam bizim eve katiyen metresini getirmedi. Kendi halinde, deryâdil bir adam... Hayatında karınca-

Peri bacaları!...

yı incitmemiş. Damarına basılmazsa melek... Eh ihtiyarlamış da...

O zamanki Galata'nın namlı külhanbeylerinden Kılçık Apti adında biri, amcamın şöhretini duymuş. Malûm ya, kabadayılar, kendilerinden namlı kabadayıların raconlarını keserek, nam kazanırlar. Eh amcam da sayılan namlı kabadayı... Ama ne de olsa ihtiyar, düşkün günleri. Bu Kılçık Apti, aklı sıra amcamı gözüne kestirmiş. Amcamı görünce:

— Bu herif mi bir tokatta adam öldürmüş... diye şaşıyor.

Amcamın meyhanesine dadanıyor. Amcam her zamanki gibi tezgâh başında metresiyle demlenirken bu Kılçık Apti, amcamın metresine göz süzer, bıyık burar dururmuş. Bir, iki, üç, amcam merhum, hep tahammül ediyor.

Bir yandan da bu Kılçık Apti, sağda solda:

— Ah, dermiş, bu adamın delikanlılık zamanında ben olacaktım ki, ona dünyanın kaç bucak olduğunu gösterecektim. Ne yapalım ki şimdi yaşı geçmiş... Dengim değil.

Amcam bunları duyarmış ama, pişkin adam, bıyık altından güler geçermiş.

Kılçık Apti, ille bir çıngar çıkaracak. Bir gece meyhaneye geliyor. Tezgâhın yanındaki masaya oturuyor. İkide bir, amcamın metresine bakıp bakıp kadeh kaldırırmış. Amcamın sağ dirseği tezgâha dayalı, sol elinde kadeh, kalıbını bozmadan hafif hafif demleniyor. Bir ara Kılçık Apti işi öyle azıtmış ki, artık amcam dayanamamış:

— Oğlum, demiş, bu kadın senin anan yerinde. Ayıp değil mi?...

Bunun üzerine Kılçık Apti «Haaytt!...» diye bir nağra vurup amcamın üstüne yürümez mi!... Amcam kadehi tezgâha bırakıp sol elini boşaltmış. Sağ dirseği yine tezgâhta dayalı. Üstüne yürüyen Kılçık Apti'ye, sol eliyle bir şamar atmış. Kılçık Apti kalıp gibi yere uzanmış. Amcam merhum hiçbir şey olmamış gibi yine rakısını içiyor!

Kılçık Apti yarım saat sonra gözünü açıyor. Sonradan arkadaşları soruyorlar:

— Yanında bıçak yok mu idi?

Kılçık Apti:

— Vardı, diyor, vardı, herifi haklıyacaktım ama, ya bir tokat daha atarsa diye korktum.

Bizim aile sülâleden böyle eli ağırdır efendim. Bir tarihte bendeniz de bir balıkçıya fena halde kızmıştım. Nasıl elimi şöyle bir...

İnmeli emekli, attığı tokatı şimdi atıyormuş gibi eli ile anlatırken dirseği yanındaki sandalyenin arkalığına çarptı. Canı yanmıştı. Yüzünü buruşturdu. Bastonuna dayanıp:

— Evvel Allah, şimdi bile vurduğum yeri göçertirim... dedi.

Dört emeklinin en ufak tefek olanı anlatmağa başladı:

— Ben sağ elimi hiç kullanmam. Birisine bir tokat atmam icabetse, daima sol elimin, o da yalnız tersini kullanırım.

Anlatırken, kırış kırış yüz çizgileri oynuyor, elleri titriyordu. Gözlüğünü düzelterek devam etti:

— Daha geçen gün başıma bir iş geldi... Beyoğlunda Balıkpazarından muz aldım. Adama elli liralık verdim. Üstünü versin diye bekliyorum. Adam «para vermediniz!» demez mi?... Verdim, vermedin... Derken ben buna «Al öyleyse...» diyerek...

Ufak tefek emekli, böyle söylerken, muzcuya nasıl şamar indirdiğini arkadaşlarına göstermek için, sağ elini kaldırıp, hızla vurdu.

— Herife bir şamar...

Bunu söylerken, kendi elinin hızı ile sarsıldı. Sandalyeden yere yuvarlandı. Bacakları havaya geldi. Bir süre kalkmak için debelendi, ama kalkamadı. Yattığı yerden devam etti:

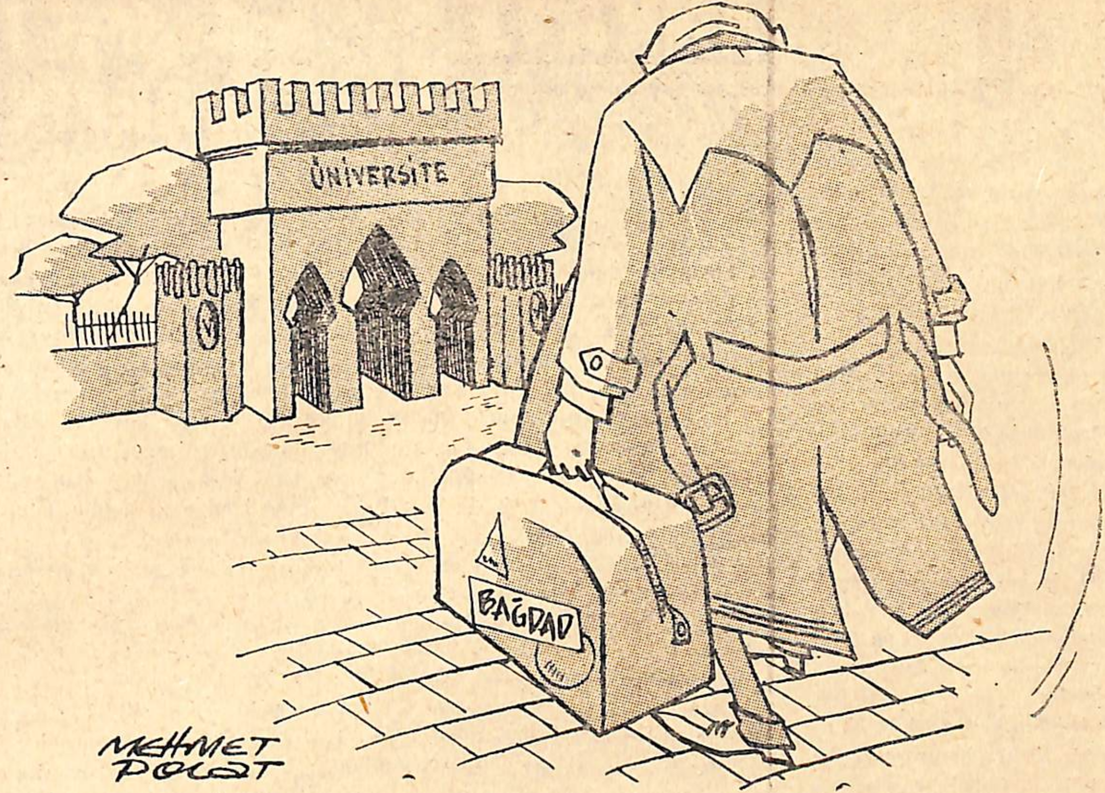
— Ben şamarı atınca, herif işte böyle yere yuvarlanmaz mı... Boylu boyunca...

Garson koştu. Üç arkadaşının da yardımiyle, ufak tefek adam yerden kaldırıldı. Üstünü başını temizledi. Sonra:

— Elim çok ağırdır, dedi, vurduğum yerden bir daha hayır gelmez.

Aziz NESİN

Affedilen profesörler Üniversiteye dönecek... (Gazeteler)

' «Yanlış hesap...» '

Anormâl eser!

Yaşar, tiyatroda yanında oturan Receb'e:

— Ben bu piyesi dün akşam da gördüm, diyordu. Hiç hakikate uygun değil!

Recep sordu:

— Neden?

— Neden olacak, dün akşam da kadınların arkasında ayni elbise vardı!

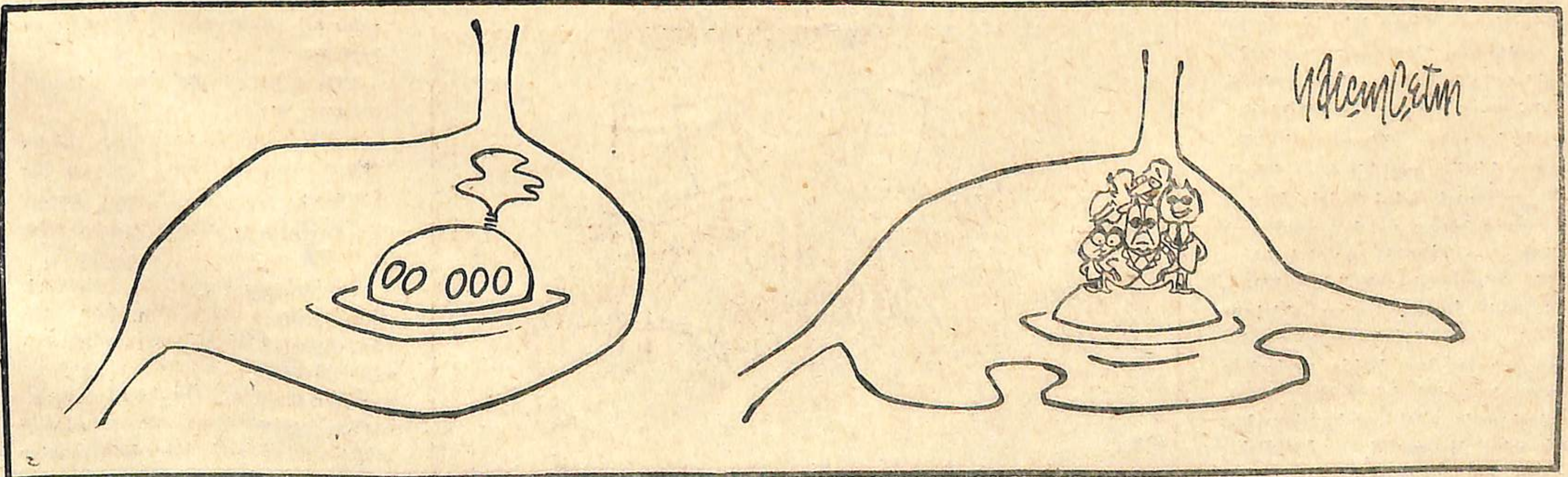
Hesap pusulası!

Meşhur bir boğazına düşkündü. Bir pazar K. Çekmece'deki lokantalardan birinin garsonunu çağırdı:

— Daha doymadım, dedi. Bugün iştahım pek yerinde. Ne tavsiye edersin?

Lokantada yiyecek münasip bir yemek kalmamıştı. Garson şu tavsiyede bulundu:

— Hesap pusulasını yazayım, derhal iştahınız kesilir.

ANKARA mektupları — NİMET ARZIK

Sevgili okuyucularım.

Size yazmış olduğum ilk mektup elime geçti, sönük, cansız, kasılmış, «başkaları beğensin» diye yazılmış bir yazı... Kendimi kendime koyuvermişim.. Bundan sonra aksini yapacağım!

Sonraaa... Başlıktaki resmime takıldım. Resimle benim aramda fazla benzerlik yok şükür. Esaslı bir «görücüye çıkma» fotoğrafı çektirip Akbaba'ya yollıyacağım: Beni beğenmenizi istiyorum!...

Haftanın meselesi

Sevgili okuyucularım; gene «Üniversite dışı edilen» profesörler meselesi... Profesörlerin büyük bir kısmı bir kalemde (usûl erkân bu çünkü) «Üniversite içi» edilinceye kadar ufkumuza gerilecek!... Tâ ki yeni bir olup bittiye toslayıncaya kadar... O da zaten eşikte. Büyük toprak sahiplerinin arazisinin kırkılması kanunu. Şeyhlerin, ağaların topraklarının ellerinden alınması değil, o başka...

Benim dediğim kanun M. B. K. sine girdi, bir türlü çıkamıyor. O daha da büyük gümbürtüye sebep olacak; çünkü Profesörler bizim memlekette bütün eli kalem tutanlar gibi mazlum cinsten... Büyük arazi sahipleri daha cerbezeli cinsten... (Öyle olmasaydı zaten o kadar toprağa sahip çıkamazlardı.)

Genç bir kurmay yüzbaşısı (çok çok selâhiyetli bir yüzbaşı, amma çoook) şunu buyurmuş:

— On sekiz tane hidrojen bombamız vardı, beş tanesini patlattık, geriye on üç tane kaldı!

Sevgili okuyucularım, bu beş bombanın biri Vekillerin atılmasıydı. İkincisi... Ordunun şişkin piramidinin normâl piramide çevrilmesiydi. Üçüncüsü Yedek Subavlık Kanunuydu galiba... Dördüncüsü Profesörlerin atılması... Beşincisi neydi, sevgili okuyucularım? Ben hatırlamıyorum... Siz?... Yoksa genel şaşkınlıkta biz farkında olmadan bir şeyler mi oldu?... Her ne hâl ise, geride kalan on üç hidrojen bombasına karşı sıkı duralım!...

Benim bir ondokuzuncu bombam var!

Belgin Doruk, ihtilâl gecesinin filmini çevirecekmiş!...

İhtilâlimiz sağlam ellerde sevgili okuyucularım. Onun için biz de rahat uyuyoruz. Uyumuyor muyuz?...

Sağlam ellerde ama bir saniyesinin hâtırası bir saniye gönlümüzden, kafamızdan silinmemeli... Bu hâtırayı bütün canlılığı ve tazeliğiyle yaşatmak işini Belgin Doruk (Tanınmış beyaz perde sanatkârı) üstüne almış. İhtilâl gecesi hakkında bir film çevirmek üzere. Filmdeki rolü: İhtilâlcilerden birinin zevcesi... (Hım!... Zevceler ne der bilmem ama, her halde seyirciler memnuniyetsizlik izhar etmez).

Güzel artist, ilgili makamlara baş vurmuştur. Bu makamlar kendisine yardım için «hummalı» bir faaliyete geçmişlerdir. Şu hummalı faaliyet deyiminin mânasını ben yeni anladım. Filmin hazırlanması uzun sürecek: Hiçbir teferruatın böyle bir konuda güme gitmemesi gerekmekte...

Bizim M. B. K. nin Hobby'si Karakucak güreşleri... Devlet Başkanından en genç yüzbaşısına kadar, hepsini seyirciler arasında görüyoruz. Son güreşlerde ciddi ve dertli Madanoğlu da vardı... Uzakta olduğumuz için yanındakine ne fısıldadığını duymadık tamtamına... Galiba davul zurnacıların kravatlı olmasından şikâyetçiydi. Haklıydı da. Bu Ata sporu gösterisinde onlar geleneksel kıyafetler giymiş olmalıydılar. Yalnız benim işaret etmek istediğim nokta şu: Madanoğlu acaba hiç bir yerde kendine bir problem çıkarmadan, hayattan kâm alamaz mı?...

Adamını bul vali ol!

Memleketimizde zihniyetten başka her şey değişiyor sevgili okuyucularım. Öyle derin tahlillere girişmeye lüzum yok. Kendimizi samimiyetin terazisinde tartalım: «İçten» çok az şeyimiz değişti. Bize küçükken derlerdi ki: «Çalış adam ol.», «Uğraş büyük adam ol.» «Didin paşa ol.» «Liyakât göster büyük elçi ol.» Çocuk inanır tabiî...

Bir konuşmaya şahit oldum, hem içimde bu çocuk ahlâk kitaplarının yaldızlı yalanlarını 10001 inci defa yıktı, hem de gerçek durumumuzu kesin ve keskin bir şekilde aydınlattı 1001 inci defa!...

Bir valiliğe yeni tâyin edilen biri Başkentten ayrılmadan önce bir arkadaşını ziyarete gitti. Kucaklaştılar, öpüştüler. Dertleştiler. Yüksek sesle, kapı baca yerdiler. Daha yüksek sesle, kapı baca kollıya kollıya yeni iktidarı övdüler.

Bir ara, vali çıkan, vali çıkmıyana çıkıştı:

«— Birader» dedi, «Sen de vali olsana!...»

«— E, nasıl olayım?»

«— Adamını bul vali ol.»

İşte sevgili okuyucularım, nice tipilerden, nice fırtınalardan, nice esintili esintisiz bahar havalarından sonra üstünü biraz kazırsanız alttaki toprağın durumu: «Adamını bul, vali ol!...»

Bebek dâvası!

Mademki karşılıklı her şeyden serbestçe bahsedebiliyoruz, sizlere bir sualim var:

«Şuuu... bebek dâvası hakkında ne düşünüyorsunuz? Beni dâvalardan da bıktırdı, bebeklerden de...

Ayrıca bir hanımın anatomisi hakkında da milletçe hayli bilgi edindik. Tabiî hakikatlar kısıntısız söylenmeli... Söylenmeli ama her şeyin bir haddi yok mu?.. Sizce, bizce, onlarca, âdapça?.

Reis soruyor:

«— Münasebetleriniz ne idi»?

Kereste kereste cevaplar alıyor:

«— Karı koca münasebetleri Reis beyefendi hazretleri»...

Sanıklardan tanıklardan biri:

«— Gönül münasebetleri, Reis beyefendi hazretleri» diye cevap verse ne kaybeder?

Bütün dâva, ısrarla, inatla bu seviyede!

Halbuki tanıklar ve sanıklar bir nebze yollarını şaşırıp: zerafete sapsalar belki neticede bir şey değişmez ama vatandaşın gözünde çok şey kazanırlar. Vatandaşın gözü mühim şey... Bir dâvanın neticesinden de mühim, hâlâ mı anlamadılar?

Sivil sivil!

Bence şu bebek dâvası... bir tek kişiye hayırlı uğurlu oldu: Mükerrem Sarol'a... Neler anlatmıyorlardı, neler!... Ne zorlamalar, ne uyutmalar, ne cazip hanımları kesmeler biçmeler...

Uyutmamışmış işte, zorlamamışmış, kesmemişmiş, biçmemişmiş... Bu bebek dâvâsı olmasaydı, bütün «yapmamış» olduğu şeyler anlaşılmıyacaktı... Bir iki bebek dâvası daha, doktor civanım, kar gibi beyaz, bebek gibi masum çıkacak işin içinden...

Bizim diyarımızda herkes herkesten şikâyetçi tâ ezeldenberi... Baba oğuldan, oğul babadan, şehir li köylüden, köylü şehirliden, ev sahibi kiracıdan, kiracı ev sahibinden... Saymakla bitmez... Şimdi bu listeye bir önemli ek katıldı, sivillerle, sivil olmıyanlar birbirlerinden şikâyetçi!

Geçen gün sivil olmıyan bir makam, sivil bir makamdan bir liste ister... Ne listesi mi?.. Galiba Ankarada yurd olmağa elverişli binaların listesini... Sivil makam sallamağa alışıktır. İki hafta sallar.. Ebediyetin karşısında iki haftacığın lâkırdısı mı olur?.. Sivil olmıyan makamın sabrı tükenir «şrak» diye telefonu açar ve 10 dakika sonra liste önündedir, önünde... (Galiba çok tatlı dil kullanmıştır, tatlı dil de biliyorsunuz sevgili okuyucularım, yılanı bile deliğinden çıkarırmış...)

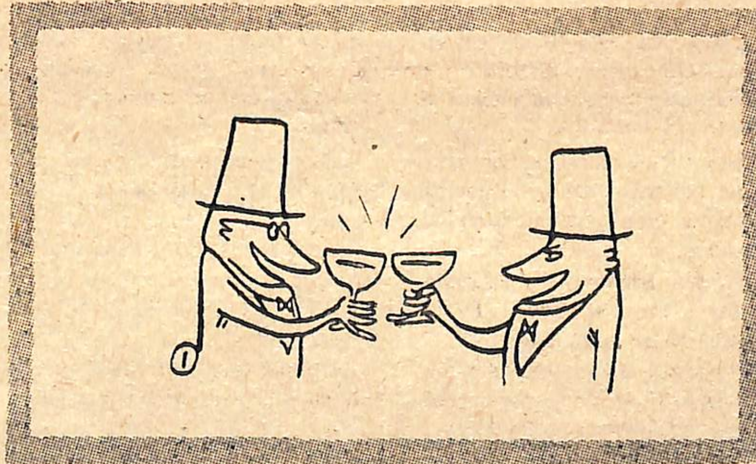
Sivil olmıyan makamın inançlı yorumu şu:

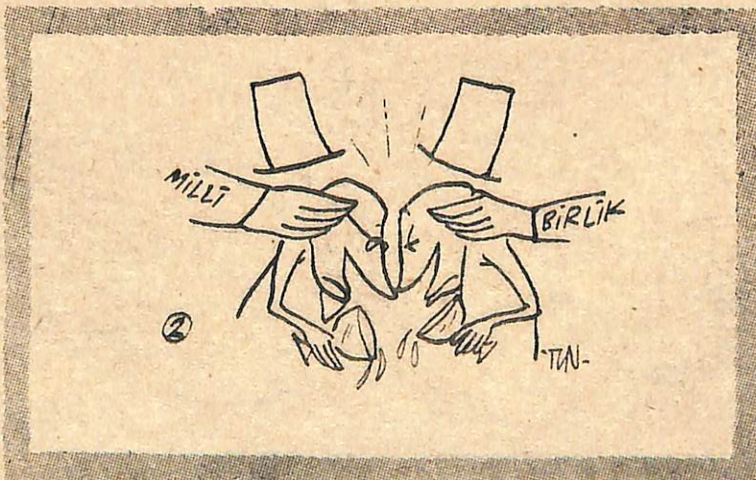
— Yahu bunlar hâlâ sivil gibi hareket ediyorlar... Bir yüzbaşı bir teğmene «şunu yap» diye komut verir. Teğmen derhal emri yerine getirir...

Bunlar, komisyon, su komisyon, ön komisyon, arka komisyon diye sivil sivil hâlâ lâkırdı ediyorlar, sivil sivil»...

İlâhi siviller... Ön komisyonmuş, arka komisyonmuş, son komisyonmuş... Sivil sivil lâkırdı etmekten vazgeçsenize!

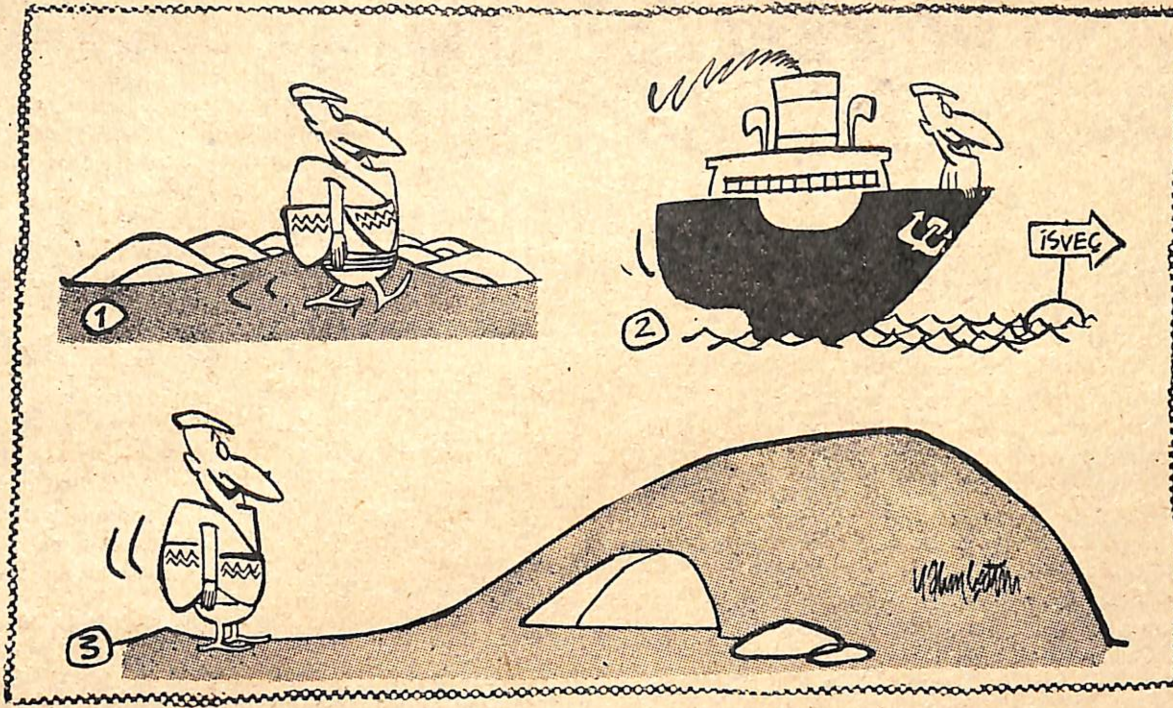
Sevgili okuyucularım bu haftalık hoşça kalın!

'YAZISIZ

Dünyanın ilk yeraltı şehri İsveç'de... (Gazeteler)

Köyden indim şehire...

SEVİNMELİ

Kiraları düzenleyip, mâkul ölçüye indirecek kanun pek yakında M. B. K. den çıkacakmış.

Görüyorsunuz ya, Komite yalnız milletin değil, gelecek iktidarın da halini düşünüyor: Öyle ya, kiralarla beraber kiralıklar da ucuzluyor demektir!

SPORCUNUN HÂTIRALARI

Bir gazete, askerliğini yaparken suç işleyip de hapse girmiş bir futbolcunun hâtıralarını tefrikaya başlamış.

Hâtıraların başlığı şu «Top peşinden, Toptaşına».

Şu onbeş yirmi gün hapishaneye girip de oradan hapishane mütehassısı olarak çıkan, sonra da hâtıra yazanlar var ya, deli ederler adamı.

Delikanlının topa meraklı olduğu, askerliğini yedek subay değil de er olarak yapmasından belli. Demek bu işe okuduğu sınıflarda top atmakla başlamış. Bence bu hâtıraların adı Toptaşı moptaşı değil, «Top atmadan, gol atmaya» olmalıydı.

FARK

Las Vegas'ta «Nevada Clup» adındaki kumarhanede, oyun fişi ile oy fişi arasında hiçbir fark yokmuş.

Oy verip oyuna gelmekle, oyuna gelip oy vermek gibi bir şey bu. Orası Amerika olduğu için, bu belki doğrudur. Fakat D. P. Türkiyesinde oy ile oyun fişi arasında çok fark vardı.

Oyun fişini bilmem, fakat oy'unu D. P. ye verince, adam, mutlaka kazanırdı. Hem de en az on lira!

Aydanizm!

Ayhan Aydan, düşük Başbakan'a metres olmakla âdeta övünüyor:

— Onu sevmiştim. Ondan bir çocuk doğurmak istiyordum, diyor.

Hayır, Aydan'ı kınamayın! O bizim toplumun malıdır. Seçtiğimiz, başımıza geçirdiğimiz adamlar bizi vatandaşlık haklarımızdan yoksun etmeğe çalışırlarsa, bir vatandaş olarak Ayhan Aydan da onlara karşı en keskin, fakat en yumuşak silâhını kullanacaktır: Kadınlığını!

Aydanizm bizim toplumun baş hastalığıdır. Hakkın, adaletin, hürriyetin ayaklar altına alındığı böylesi toplumlarda biraz sivrilmiş kadınların durumlarının bozulmaması için başvuracakları tek çâre budur: Devlet adamlarından en kallâvisine metres olmak!... Yalnız kadınlar mı metres olurlar? Ne yazık ki, erkek diye tanıdıklarımız da... Çokları Menderes'e siyasî ırzını satmış politika metresleri değil midir?

İki adam!

Adnan beyin 27 Mayıs'tan önceki vokabüleri: Müfsitler, münafıklar, kara cüppeliler, sokak serserileri, İsmail Hakkı, İspartalı Hakkı, nankörler, Allahın izniyle, hilâfeti de getirebilirsiniz, ihtilâl çıkarmak istiyorlar, isterse iktidar da...

Adnan beyin 27 Mayıstan sonraki vokabüleri: Muhterem şahit, pek muhterem reis beyefendi hazretleri, ben sâbık ve sâkıt Başvekil, memleketi de kurtardınız bizi de... v.s... v.s....

Başbakanlık kasasından çıkan lekeli şey, herhalde bu surattan daha temizdi!...

İktidar bayrağı!

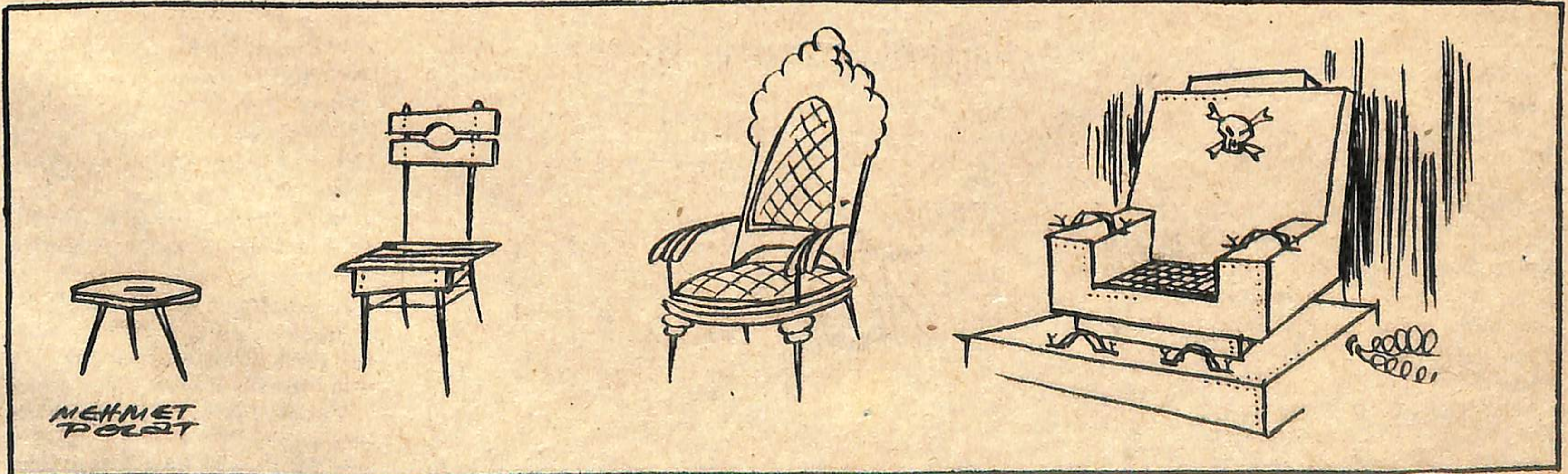
Başbakanlıktaki çelik kasalardan biri, biraz geciktirilerek açılıyor. Neden mi? Üzerinde «Tarihî vesikaları muhtevidir» yazılı da, ondan!

Kasadan ne çıkıyor biliyor musunuz? Bir büyük zarf! Zarfın içinden ne çıkıyor, biliyor musunuz? El yazısı bir mukaddes kitap mı? Hayır, hayır! Birinci kapitülâsyonlarla ilgili bir takım belgeler mi? Yooo, o da değil!...

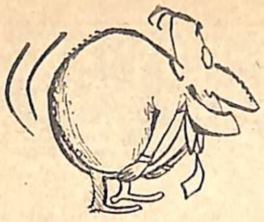
Yapışık yerleri imzalı zarfın içinden ne çıkıyor, biliyor musunuz? Küçük, lekeli, naylon bir don! Evet evet, naylon, lekeli, küçük bir don!...

Tekrar ediyorum: Kasa Başbakanlıktadır ve düşük Başbakan Adnan beyin eli altındadır. Adnan bey, on yıllık saltanatı içinde ele geçirebildiği tarihî belgeleri bu kasada saklamaktadır.

Buna don diyemeyiz. Bu, olsa olsa Menderes'in iktidar bayrağıdır!

Gelişme!

Esnekbel ile Alkışlar

Hikâye — Oktay Verel

Hasan Esnekbel ile Hüseyin Alkışlar, Balmumcucu çiftliğinde buluştukları zaman pey ziyade şaşırdılar. Hasan hemen koşmuş, Hüseyin'in boynuna sarılmıştı:

— Vay Hüseyin'ciğim, sen de buraya düştün ha?

— Hiç sorma Hasancığım. Oldu. Başa gelen çekilir. Doğrusu seni burada bulacağımı hiç ummuyordum Ne vakit aldılar seni içeriye?

— Bugün üçüncü gün.

— Vah vah! Geçmiş olsun!

— Sana da..

— Suçun ne imiş?

— Bilmiyorum ki.. Ya senin?

— Bir de soruyorsun. Sen benim nasıl melek gibi bir insan olduğumu bilmez misin?

— Bildiğim için soruyorum ya zaten.

— Bir iftira olacak. Evet, vaktile ben de birçok masum vatandaşlar gibi kandırılarak Demokrat Partiye girdim. Her insan hayatında hata edebilir. Sen de Demokrat Partili idin, yanlış mı söylüyorum?

— Çok haklısın kardeşim.. Bizi kandırdılar. Kendi maksatlarına âlet ettiler. Neler vaadettiler unuttun mu?

— Nasıl unutabilirim? Sözde sigaranın paketini beş kuruşa içecektik.

— Onu değil canım. Ondan bahsettiğim yok. Hani her partiliye bedava arsa dağıtacaklar, bankalardan kredi temin edecekler, birer ev sahibi yapacaklardı?.

— Bizi fena kandırdılar.

— Acaba bunun için mi bizi yakalayıp buraya tıktılar.

— Sanmam. Böyle olsa daha pek çok kimsenin burasını doldurması gerekirdi. En başta da bizim imam!

— Öyle ya! Her namazdan sonra: «Allah Demokrat Parti'yi bu memleketin, bu ümmetin başından eksik etmesin!» diye durmadan dua ederdi. Halbuki rahat rahat dolaşıyor.

— Kasap ta öyle... Hatırlıyorsun ya, Menderes Londra uçak kazasından dönüp te geldiği zaman bir keçi kurban etmişti de sonra bunu dükkânında kıvırcık diye millete satmıştı. Onu da bırakırlar mı idi?

— Böyle azılı Demokratlar ortalarda rahat rahat dolaşıyorlar da bizim gibi namuslu vatandaşlar buraya getirilsin. Biz 27 Mayısı bunun için mi alkışladık?

— Hele ben öylesine alkışlamıştım ki, inan olsun hâlâ avuçlarımda sızısı var.

— Acaba bu vatan ve Millî Birlik severliğimizi buradakilere nasıl anlatabileceğiz?

— Bu işi en kolay yolu bence şudur: Şimdi sen beni öğer; çok doğru sözlü ve doğru özlü bir adam olduğumu söylersin. 27 Mayıs günü: «Yaşasın Cemal Paşa!» diye nasıl bağırdığımı anlatırsın. Şonra Demokrat Parti'den istifa etmeğe karar vermiş olduğumu hattâ istifa mektubunu cebimde taşıdığımı gözlerinle gördüğünü söyler, yemin de edersin.

— İyi ama ben sende böyle bir mektup görmedim ki... Nasıl yemin edebilirim?

— Yalan yere yemin etmekten mi çekiniyorsun?

— Elbette! Lâf değil, insan çarpılıverir alimallah!

— Söylediği söze bak! Eğer her yalan söyleyen çarpılsa dünyada çarpık çurpuk olmamış insan mı kalırdı be?

— Ne ise, sözünü tamamla!

— Evet. İşte sen hakkımda bu şekilde iyi sözler söyliyecek olursan, bakarsın akılları yatar da beni serbest bırakırlar.

— Ya ben ne olacağım?

— Orası kolay. Bir defa ben kurtulacak olursam, işte namusum üzerine söz veriyorum ki, seni de kurtarmak için gayret sarfedeceğim. Benim sütannemin görümcesinin üvey kardeşinin amcasının evinde bir vakitler kiracı olarak oturmuş bir ailenin tanıdığı olan bir çavuş var. Onu bulacağım ve seni serbest bırakmaları için tavassutta bulunmasını rica edeceğim. Bakarsın kırmazlar çavuşu!

— Aman ne sağlam iş... Kendimi âdeta şimdiden serbest hissetmeğe başladım. Yok Demokrat Parti'ye kaydolduk diye bizi o kadar da safdil sanma. Ben senin için tavassut edecek yerde sen benim için tavasuta bulun! Ben bir kere kurtulayım, işte söz veriyorum, Eyyüp Sultana giderek Allahın sana yardımcı olması için dua edeceğim!

— Affedersin ama benim, senin dualarına hiç te itimadım yok.

— Sen ne diyorsun arkadaş? Benim duam mı tesirsiz? İki sene önce kaymakama bir beddua ettim de kırkını doldurmadan gümledi gitti!

— Kelin merhemi olsa kendi başına sürer ilk önce... Hem ben sana bir şey söyliyeyim mi? Şu softalıktan vazgeç artık. Herşeyin bir modası var. Senin sanatın Demokrat Parti devrinde geçer akça idi. Artık muskayla kısmet bulma, üfürükle kısırlığı tedavî etme günleri geçti... Anladın mı?...

— Hah hah haaaay... Güleyim bâri... Ya senin zenaatin ne? Muhabbet tellâllığı daha mı şerefli bir iş?

— Affetmişsin sen onu. Ben sekreter ve daktilo kursu işletiyorum!

— Bu işin içyüzünü bilmeyen var mı? Hani suçüstü yakalandığın günü unutuyor musun? Bereket versin cüzdanında Mükerrem Sarol'un kartı çıktı da karakol işi örtbas etmek zorunda kaldı. Elin zavallı kız ve kadınlarını kandırıp, şuna buna peşkeş çeken sen değil misin?

— Bak hele şuna. Bana fazilet dersi vermeğe kalkışan şu Vatan Cephesi soyguncusuna bak! Ulan şu iki yüz okkalık şişman Roza'yı Emir Kalafat'a kim peşkeş çekti?

— Ben bu işi yaptımsa diktatörlerle savaşmak için yaptım.

— Ne şekilde?

— Ya muhabbet ânında Kalafat şişman Roza'nın altında kala idi? İşte o zaman diktatörlerden biri olsun eksilirdi ya!

— Sen onu gel de külâhıma anlat! Sen bu işi İzmit Kâğıt Fabrikasından on ton kâğıt tahsisi koparmak ve bunu karaborsaya sürmek için yaptın.

— Eğer burada karaborsa işi etrafında tartışmalara girecek olursak bu işte asıl sen yanarsın. Hani şu demir tahsisi işini biliyorsun ya?

— Ben o demirleri bizim Ocak Başkanı için almıştım.

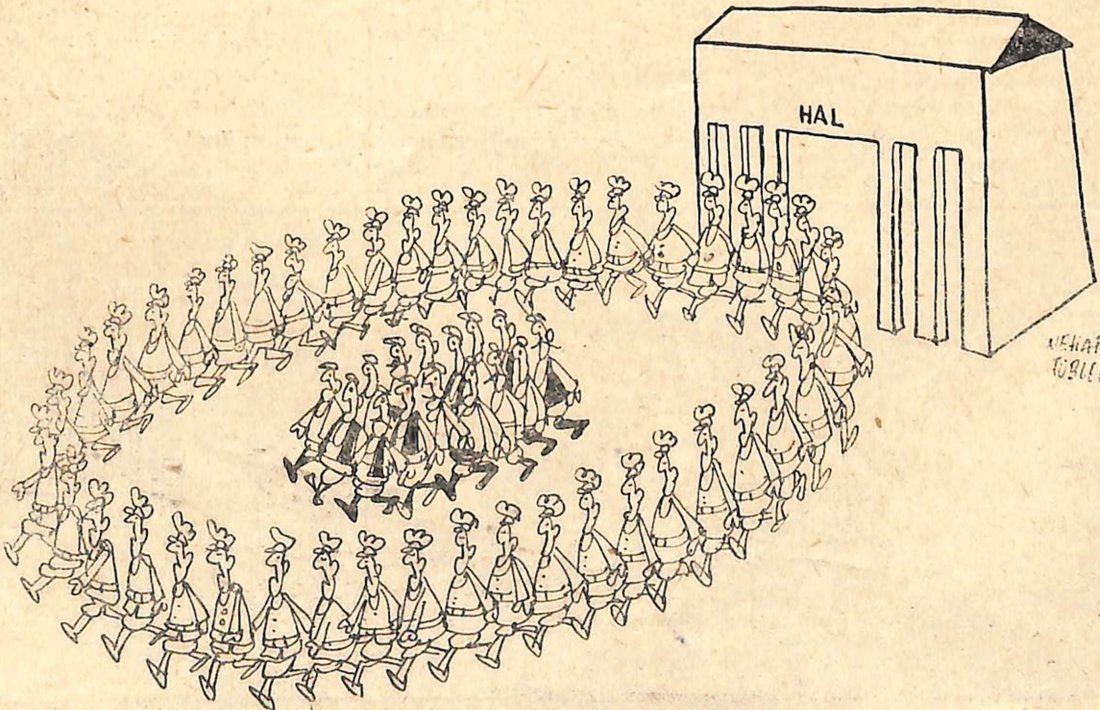
— Sonradan yarıyarıya paylaşmadınız mı?

— Kuzum burada biribirimizi mi kötüliyeceğiz Hasan'cığım? Başımıza ayni dert gelmiş. Ayni Partinin ocak teşkilâtında yıllarca beraber çalışmışız. Kader birliği edip aynı şahısları alkışlamış, ayni kimseleri yuhalamışız. Ama ikbal günlerimizde bizi biribirimizden ayırmayan talihimiz, bu felâket günlerinde de ayni yerde buluşturdu. Burada biribirimize yardım etmemiz gerekecek yerde kavga mı edeceğiz?

— Haklısın Hüseyin'ciğim. Kusura bakma. Temiz ve asil kalbini kırdım galiba! Beni affet!

— Ne demek? Hatâ bende oldu. Hani nerede ise eroinciliğini bile yüzüne vuracaktım.

Kabzımallar Hal binasını emniyet tedbirleri altında tahliye ettiler... (Gazeteler)

Kabz-ı mal!

— Ben de senin asker kaçağı olduğunu!

— Halbuki burada birbirimizi desteklememiz lâzım gelir, değil mi?

— Tabii, tabii!

İki Balmumcu çiftliği misafiri bu şekilde konuşurlarken bir posta yanlarına geldi:

— Hasan Esnekbel ile Hüseyin Alkışlar siz misiniz?

— Evet, biziz! Serbest bırakılmamız için emir mi geldi?

— Kim bilir? Gelin peşimden. Sizleri sorgu hâkimi istiyor.

Bu söz bizim ahbapları pek sevindirmedi. Ama sessizce postayı takip ettiler. Beş dakika sonra sorgu hâkiminin önünde idiler. Sorgu hâkiminin elinde iki kâğıt vardı ve karşısındakilere şaşkın şaşkın bakıyordu. Her iki adam da bu bakışlardan rahatsız oluyorlar, önlerine bakıyorlardı.

Hâkim onları oturttu ve sorgusuna başladı:

— Hasan Esnekbel hanginiz?

— Bendenizim beyefendi hazretleri!

— Hakkınızda bir ihbar mektubu aldık. Size bir sürü suç isnad ediliyor bu mektupta. Muhabbet tellâllığı, demir karaborsacılığı, asker kaçaklığı gibi. Bütün bu mârifetleri de mensubu olduğunuz Demokrat Partinin nüfuzunu kullanmak suretiyle yapmışsınız. Ne dersiniz?

— İnanmayınız hâkim bey! Bütün bunlar iftiradır. Ben namuslu bir vatandaşım. 27 Mayıs kurtuluş gününü kimse benim kadar candan alkışlamış değildir. İşte arkadaşım Hüseyin Alkışlar'a sorabilirsiniz beni. O, size benim ne kadar namuslu ve dürüst bir vatandaş olduğumu anlatacak. Öyle değil mi? Konuşsana Hüseyinciğim?

Hüseyin Alkışlar, cevap verecek yerde sadece yutkunmakla yetindi.

Genç hâkimin gözleri şimdi ona dikilmişti:

— Siz de Hüseyin Alkışlar'sınız tabii...

— Evet beyefendi; bendeniz her zaman Millî Birlik komitesini alkışlarım!

— Senin neyi alkışladığını bilmiyorum. Sen ötedenberi muska yazar, üfürükçülük yaparmışsın.

— Ben mi? Hâşâ!

— Kâğıt karaborsacılığı yaptığını da tesbit ettik. İzmit kâğıt fabrikasından ayda on ton kâğıt alıp bunu karaborsaya sürüyormuşsun...

— Hâşâ! Mahzı iftira bunlar!

— Ama imzan var. Tesbit ettik. İsmin ve adresin de var. Emin Kalafat imzalamış. Tanır mısın kendisini?

— Hiç görmemişim.

— Peki şişman Roza adında birini tanır mısın?

— Ne duydum, ne de gördüm.

— Ama o seni çok güzel tanıyor. Bir de eroin kaçakçılığın varmış. Evini arattık, yarım kiloya yakın eroin bulundu!

— Allah Allah, kim bırakmış acaba onu oraya?

— Bu suçları kabul etmiyor musun?

— Asla! Şurada bulunan Hasan bey biraderimiz beni tanırlar. Sorun kendilerine beni, söylesin...

Ama Hasan Esnekbel de konuşmak istemedi.

Hâkim, gülerek elinde tuttuğu kâğıtları onlara gösterdi:

— Bu hakikaten çok garip bir tesadüf! Elyazısı, adres ve imzalar tamamile uyuyor. Birbirinizi aynı günde ihbar etmişsiniz. Yalnız kuzum ihbar mektuplarınızın sonundaki cümleyi nasıl böyle kelimesi kelimesine ayni düşürdünüz? Bunu merak ediyorum.

Sonra masanın üzerine bıraktığı iki ihbar mektubunu aldı ve şu son cümleyi de okudu:

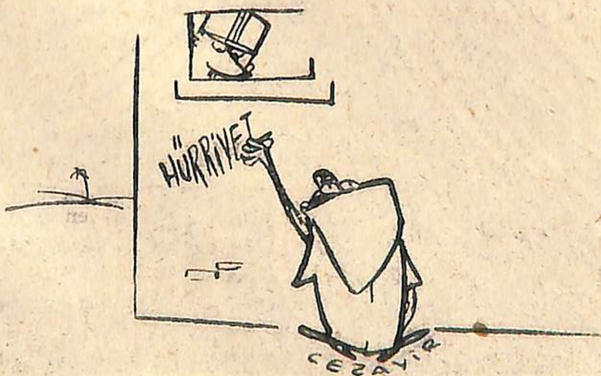
«Benim gibi kerhen değil de büyük bir hevesle ve sırf vurgun kasti ile Demokrat Parti'ye girmiş olan bu adamın hıyanetlerini ihbar ederken muhbirlik ücretimin de havalesini en üstün saygılarımla niyaz ederim!»

Oktay VEREL

Bina vergileri 5 ile 15 misli arasında arttırılacak. (Gazeteler)

Tahsildar — Şu manzaraya bak sen! Vallahi on beş misli bile az!..

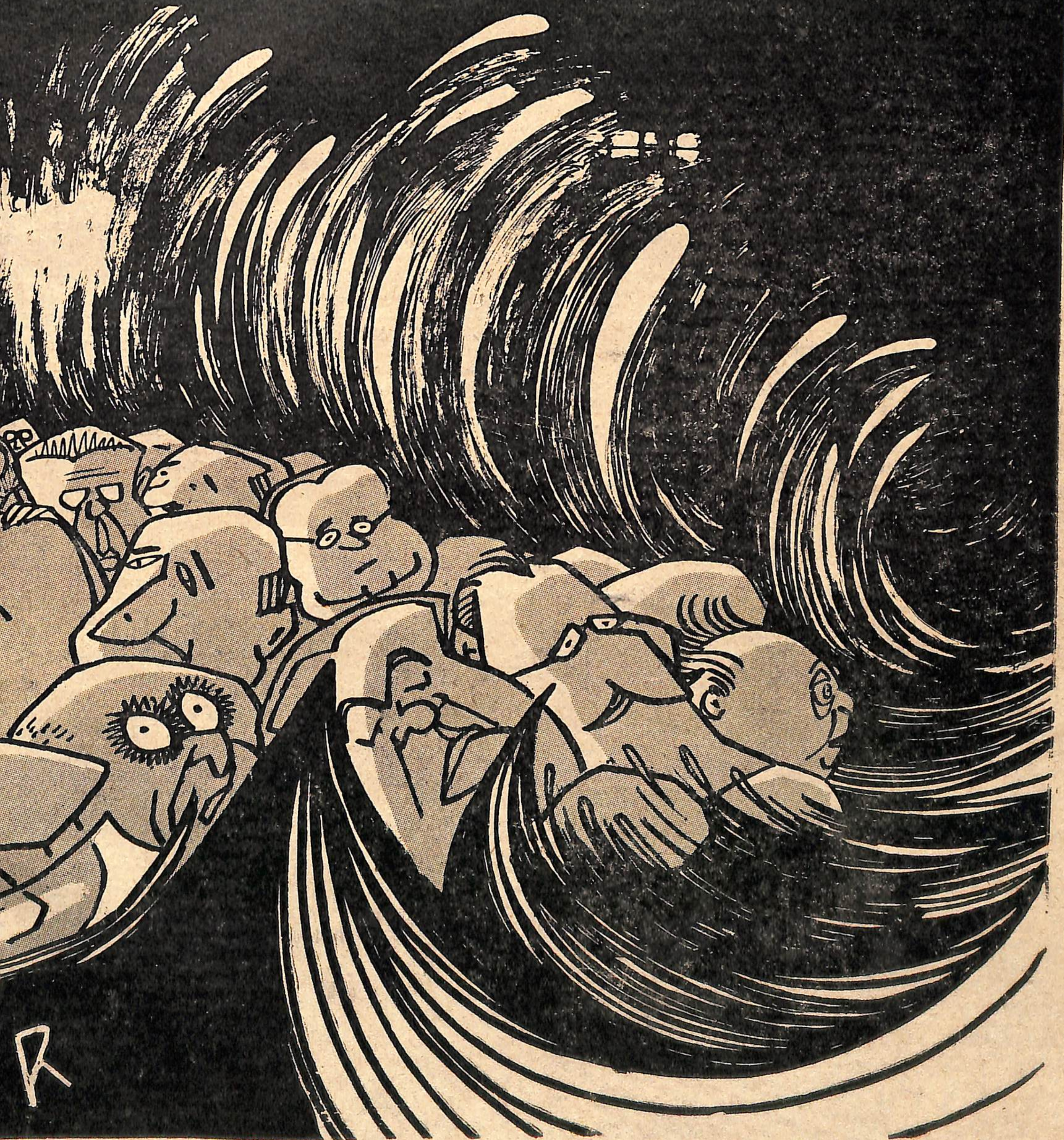

YAZISIZ!

YASSIADA
SUÇL

NA ÇIKIYOR. (Gazeteler)

N, DALGALANDIRMAYIN!..

YOKSA

Hüseyin Korkmazgil

EVRİMDEN sonra susuşum pek şaşırtmış olacak bizim tanıdıkları. Nerde görseler bir elleri yakamda:

— Ne oldu sana yahu? diyorlar. Neden sustun böyle?

— Sustuk işte, diyorum. Susmayıp ta ne yapacağız?

Hayır, böyle demem yetmiyor onlara. Karnımı yarıp ciğerimi, miğdemi, yüreğimi, dalagımı iyice bir görmek istiyorlar. Bakışlarından, yüz çizgilerinden, dudak büküşlerinden, gülümseyişlerinden anlaşılıyor bu.

— Yoksa...

— Eee? Yoksa?

— Yoksa...

Bu «yoksa» nın ardında neler olduğu belli. «Yoksa tutmuyor musun evrimi?», «Yoksa bir ilişiğin mi var düşüklerle?» «Yoksa... Yoksa... Yoksa...» Öyleleri var ki, daha «Yoksa...» der demez kemiklerini kırası geliyor adamın. Sulu-sulu, sırnaşık-sırnaşık bir «yoksa...» diyişleri var kikatil olmak işten değil.

Bunlardan biriyle karşılaştık geçenlerde. Beş adım kala durdu, sağ elini yelek cebine soktu, tepeden tırnağa yalar gibi süzdü beni. Üşüdüm birdenbire.

— Seni biz böyle mi görecektik beyim?

— Ya nasıl görmek isterdiniz beyefendi?

Geniş, cıvık, adamı deli eden bir kahkahayla güldü. Üç çocuk, iki kadın başı uzandı üstteki pencerelerden. Armut gibi sarkıp bizi dinlemeğe koyuldular. Beriki, öteki elini de soktu yelek cebine.

— İhtilâlden önce kendini parçalıyordun azizim, diye aldı. N'oldu sana ihtilâlden sonra, anlıyalım yâni? Dut yemiş bülbüle döndün be birader. Nerde kaldı o zehir-zemberek yazılar, nerde kaldı o gizli - gizli toplanmalar, nerde kaldı o kazan kaldırmalar? Sana bakıp biz korkuyorduk be birader. Akşam sabah tevkifini bekliyorduk, yalan değil. Yüzüne karşı söylemiyorduk ama, acıyorduk sana arkadaş. Vedat gitti diyorduk. Fakat bir de baktık, ihtilâlden sonra susuverdi bizim Vedat bey. Allah Allah... Asıl yazılacak, vurulacak zaman yeni geldi azizim, göstersene kendini. Yoksa?...

Şu «yoksa» yı kondurmasa, kuzu kuzu dinliyordum dediklerini. Çünkü gerçekten de öyle oldu. Evrimden önce kelleyi koltuğa almıştım. Ama bir sabah karanlıktan aydınlığa çıkınca, sevdiğine kavuşanların mutluluğuyla doldu içim. Hürriyetin kollarına bırakıverdim kendimi. İstediğim bu değil miydi? İşte kavuşmuştum. Ne söyliyecek, ne yazacaktım düşüklere? Ben havalardaydım, onlar çukurun dibindeydiler. Onları yermekten bile iğreniyordum. Sustum. Fakat yeni bayrakçılar türemişti. Her yerde onların sesi duyuluyordu. Evrimden önce soluk almaktan korkanlar, evrimden sonra kahraman kesilmişlerdi. Kimi nutuk atıyor, kimi şunu bunu suçluyordu paçayı kurtarmak için. İşte bizim Nutkullah bey de bunlardan biriydi. Evrimden önce kanımı içmek isteyen bu adam, şimdi karşıma geçmiş, neredeyse beni suçluyordu. «Yoksa...»

— Evet, yoksa?

Göbeğini biraz daha dayadı burnuma, cıvık cıvık güldü:

— Yoksa tasvip etmiyor musun ihtilâli?

Mantar tabancası gibi patladım:

— Etmiyorum!

Nutkullah bey tek kaşını kaldırdı, pencerelerden bizi dinliyenlere duyurmak istermişçesine:

— Biliyordum zaten, dedi. Ama sen zararlı çıkarsın arkadaş. Allahın bize bir lûtfudur bu günler. Sen ne konuşuyorsun arkadaş! Kara listenin başındaydı benim adım. İhtilâl iki gün daha gecikseydi ben yoktum şimdi. Bu namussuzların yaptıklarını tarih kaydetmemiştir. Onun için sana tavsiyem...

Ben yürüdüm. Biraz daha dinlesem tokatlıyacağım keratayı... Elimden alırlarsa zırıl zırıl ağlıyacağım sinirden!

Penceredeki kadınlardan biri:

— Ne o Nutkullah efendi oğlum, dedi, yoksa beğenmiyor mu Camal Paşa'nın idaresini?

— Beğenmiyor, dedi Nutkullah bey.

Konuşulanları duyuyorum. Kadın bana doğru ünledi:

— Beğenmiyorsa Yassıada'ya gitsin. Tanrı canını ala e mi?

Nutkullah beyin dediğini duyamadım artık. Fakat «Evet» dediğine kalıbımı basabilirim.

Ertesi gün Belediye Gazinosuna çıkmıştım. Kalabalıkça bir masadan çağırdılar, kırmadım. Kırmadım ya, pişman oldum gittiğime. Kendim almasam, sandalye bile gösteren yok. Garsonu kendim çağırıp, kendim söyledim çayımı.

İçlerinden biri:

— Hani duyamıyoruz sesini? dedi. Yoksa?...

— Vedat Demokrattır, dedi biri de, bilmiyor musunuz?

— İneğe bak, dedi karşısındaki. Ulan sen Demokrat başkanın kolunda gezerken Vedat mücadele ediyordu be! Herkesi kendin mi sanıyorsun inek?

— İyi ama be birader, dedi, tam yazılacak günlerde niye susuyor? İhtilâlden önce yazmış, kime ne?

Onun yanındaki:

Asıl ihtilâlden sonra yazmalıydı...

Artık burama gelmişti:

— Sizler varken bize düşmez artık!

«Demek ki istemiyor» diyen:

— Bırak bu ağızları Vedat bey, dedi. İşte meydan kardeşim. Yazı yazılacak gün yeni geldi. Eğer sen düşüklerden yana değilsen, bu hürriyetten istifade eder veriştirirsin...

Tam o sırada Nutkullah bey çıkagelmez mi?... Üç kişi birden kalktı ayağa:

— Şöyle buyur Nutkullah bey...

— Garson, oğlum, bura bak!

— Ne içersiniz Nutkullah ağbi?

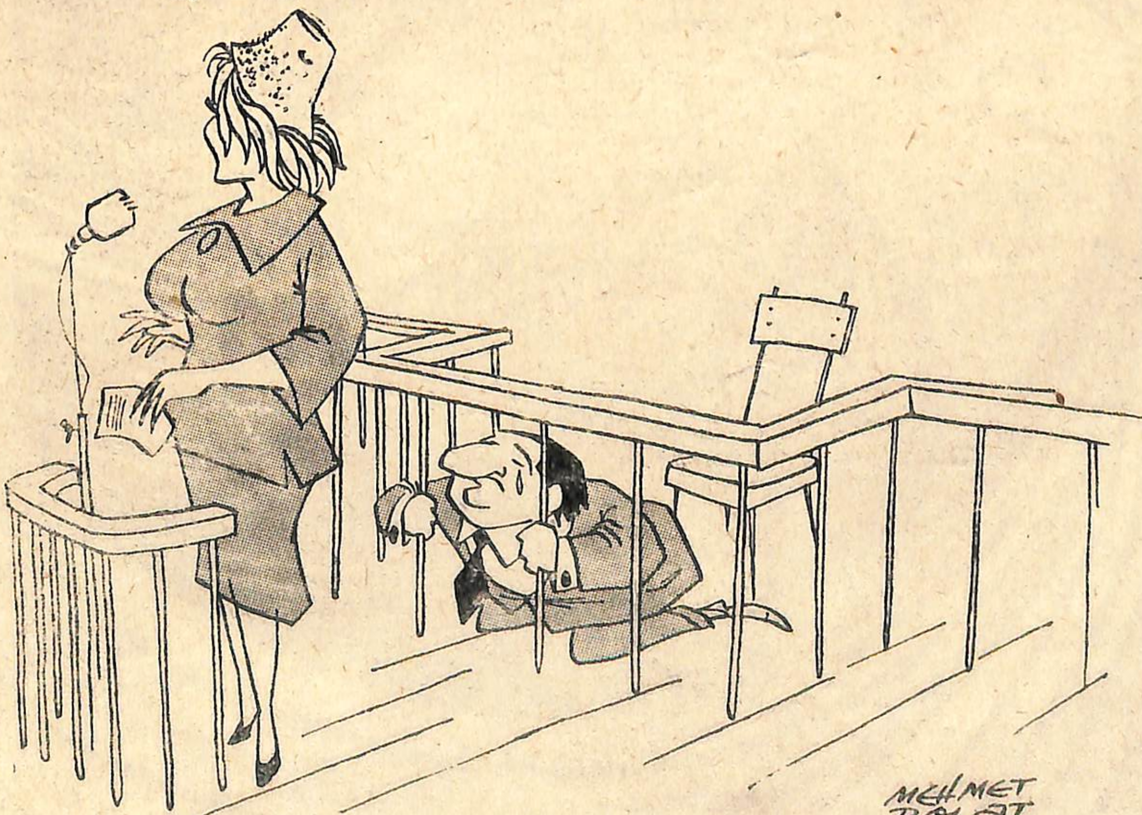
Nutkullah bey mitingden dönmüş bir sözcü gibi geniş geniş kuruldu verilen sandalyeye. Sonra hiç vakit geçirmeden bana döndü:

— Bana gücenmedin değil mi? Ama ben senin iyiliğin için söylüyorum Vedat beyciğim. Bu edepsizleri desteklemek için insanın vatan haini olması gerek. Biz onları yıkmasak onlar bizi yıkacaklardı.

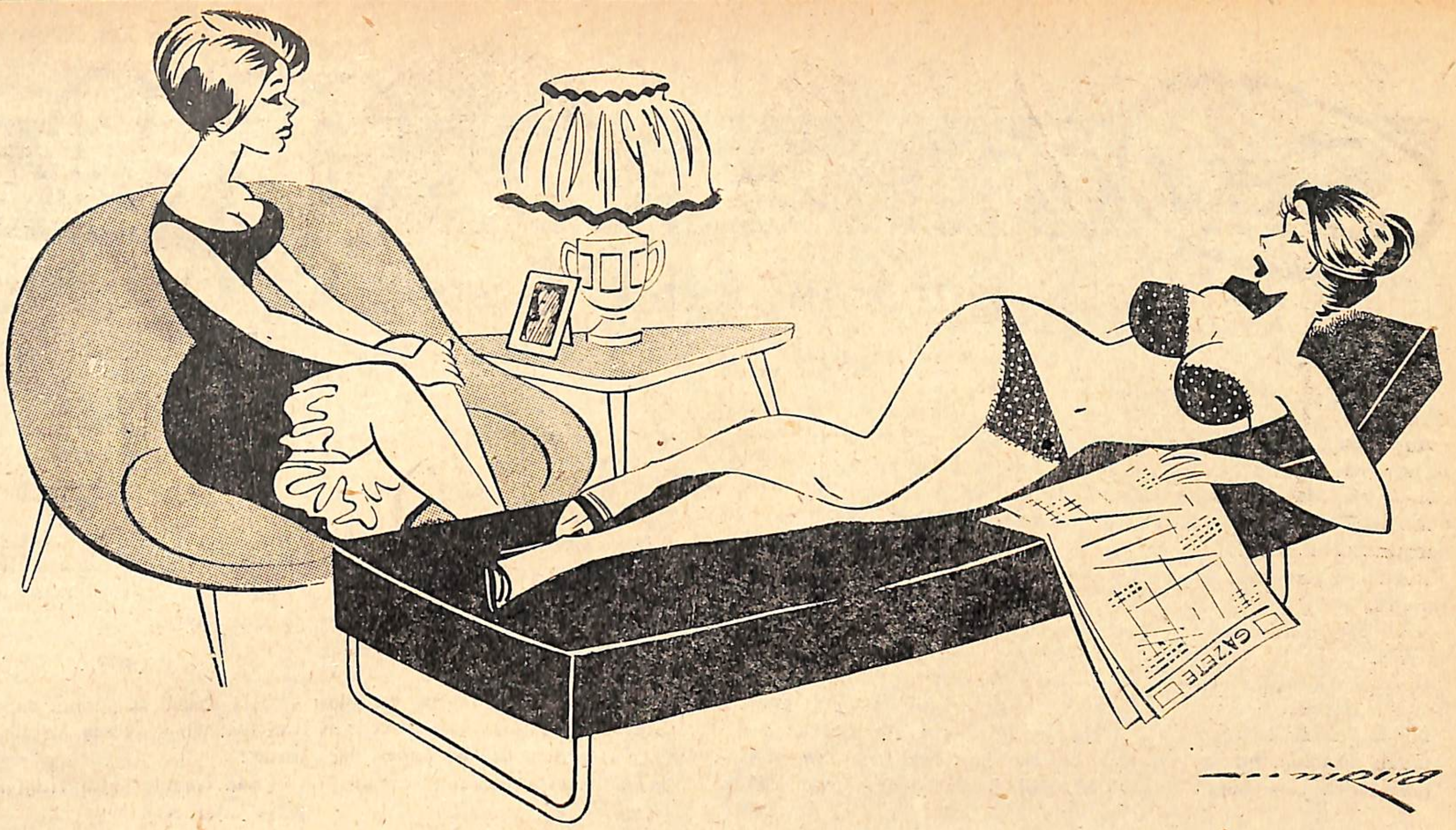
«Demek ki istemiyor» diyen atıldı:

— İşte, buyrun beyim! Ben mi öğütledim Nutkullah beyi de?

Ayhan Aydan Menderes'i çok sevdiğini söyledi. (Gazeteler)

«Düşenin dostu»

— Konuşacak şey kalmadı artık, bebek dâvası da bitti...
— Hem İran'da da!...

Masa gittikçe kalabalıklaşıyordu. Söz artık iyice ayağa düşmüştü, ama ben hep dinliyordum. Kalkıp gitmeyi de yediremiyordum kendime. Masanın merkezi Nutkullah beydi. Sanki gösterileri o yönetmiş, sanki kurşunu o yemiş, sanki o yatmış hapislerde. Milli Birlik Komitesi'nin bir numaralı üyesi sanki... Ben hep sustum o gün.

Bir hafta geçmedi, her yerde Nutkullah beyin adı duyulmağa başladı. Nutkullah bey aşağı, Nutkullah bey yukarı... Nutkullah beyin önünden geçilmiyor. Hani seçim yapılsa da Nutkullah bey adaylığını koysa, şipşak milletvekili olacak!... Ben bu durumu gördükçe köşe bucak kaçmağa başladım. Bendeki bu sessizliği, durgunluğu gören dostlarım:

— Yahu, diyorlardı, ne oldu sana? İhtilâlden önce bir numaralı Vatan Cepheli olanlar şimdi ihtilâl kahramanı kesildiler. Çıksana meydana be kardeşim, konuşsana, bağırsana, yazıp çizsene be birader. Yoksa?...

Ben, bunları duydukça daha da sessizleşiyor, içime kapanıyordum. Nerdeyse kendimden şüpheleneceğim. Yoksa... Yoksa... Yoksa ben de mi Vatan Cephelilerdendim? Yoksa... Yoksa... Yoksa unuttum mu, kaydım vardı da? Yoksa ben değil de bir başkası mı yazdı ihtilâlden önceki o yazıları? Nüfus cüzdanıma bakıyorum, adım Vedat. Anama soruyorum, adım Vedat. Kime sorsam, «Vedat sensin» diyorlar. Aynaya bakıyorum, tıpkı ben. Şarkı söylüyorum, sesim eski sesim. Ama çokları inanmıyor buna; «Sen eski Vedat değilsin» diyorlar. «Yoksa?...»

Bir öğle sonu ağır ağır iniyordum caddeden aşağı. Bir arkadaşla karşılaştık.

— Gel seni konferansa götüreyim, dedi. Nutkullah bey konferans verecekmiş bugün. Herif öyle yürekten konuşuyor ki kardeşim...

Ne düşündüm, bilmiyorum:

— Gidelim, dedim.

Salon tıklım tıklım. Nutkullah bey, son günlerde kullandığı yüzünü takınmış, çıktı sahneye. «İhtilâlden önce şöyle savaştık. İhtilâlden sonra böyle savaşacağız» diye kesip dökmeğe başladı. Ben ara sıra şöyle bir yekinip tekrar oturuyorum. Beni gördükçe nutku tutuluyor Nutkullah beyin, başlıyor kekelemeğe. Sonra birden topluyor kendini. «Bu alçaklar...» diye başlıyor yırtınmağa. Ben yine kalkıp oturuyorum. Nutkullah bey yine yalpalıyor, sonra bana sövercesine başlıyor. Konferansın adı, «İhtilâli niçin yaptık?» Eeeee, artık burama gelmişti.

— Nutkullah bey, dedim, biraz da ben konuşabilir miyim?

Nutkullah bey neye uğradığını şaşırdı, fakat salondan yer yer:

— İsteriiiiz! sesleri duyuldu.

Kalktım ayağa:

— Sizin soyadınız neydi Nutkullah bey? dedim.

— Yaşaaaa! diye sesler yükseldi salondan.

Nutkullah beyde ses yok.

Ben ikinci soruyu uzattım Nutkullah beye:

— Nutkullah bey siz, kısa yoldan ahreti boylamasaydı şimdi Yassıada'da olacak olan, düşüklerin en düşüğü, hırsızların en hırsızı, vurguncuların en kaşarı Mahmut beyin nesi olursunuz?

Nutkullah bey sallanıyor. Salondan:

— Hay yaşıyasın! sesleri.

Ben üçüncü soruyu uzattım:

— Nutkullah bey siz, ihtilâlden önce Mahmut beyin evinde alınan korkunç kararlara niçin katılmıştınız?

Nutkullah beyde çıt yok. Salon çınlıyor:

— Yaşa Vedat!

Ben dördüncü soruyu bindirdim Nutkullah beye:

— Nutkullah bey siz, arsasını bedava kapattığınız o koskoca apartmanı hangi paralarla diktiniz? Piyango biletinizin numarası kaç Nutkullah bey?

— Yaşaaaa, varol Vedat bey!

Nutkullah bey yıkıldı, yıkılacak. Ben beşinci soruyu kondurdum:

— Nutkullah bey siz, ben de dahil olmak üzere, on beş kişiyi buradan sürdürmek için Mahmut beyin evinde toplanıp karar almadınız mı?

— İn aşağı sahtekâr herif! sesleri.

Nutkullah beyin kamburu tavana değiyor. Ben altıncı soruyu yuvarladım:

— Nutkullah bey siz, gençler yaklanınca, «Ezmeli bu itleri» diyen adam değil misiniz?

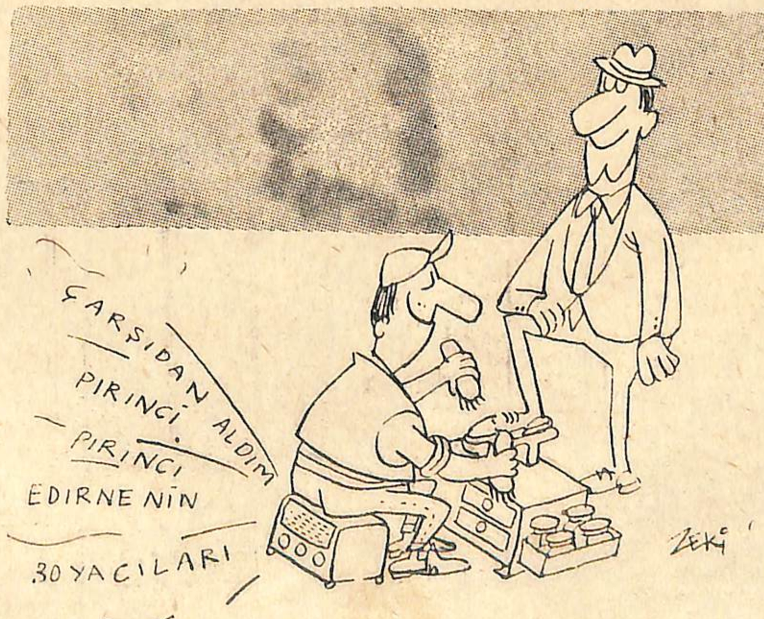
Salon uğulduyor artık.

— Bravo Vedat! sesleri.

— Evet, siz Nutkullah beyefendi...

Gerisini getiremedim. Salon hep ayağa kalkmıştı. Birden karıştı ortalık. On - on beş kişi kürsüye doğru saldırdılar. Onları güçlükle durdurduk.

— Hayır arkadaşlar, dedim, biz ihtilâli böylesi herifler konuşsunlar diye yapmadık. Onu değil, onu kürsüye çıkarıp ta ona söz hakkı veren bizleri dövmeli. Suçlu biziz arkadaşlar!... Suçlu sen! Suçlu ben! Suçlu biz!

— Ne yapalım abi, hem iş, hem cümbüş!

Sev Beni Çok Sev

Selâmi İzzet Sedes

ROMAN

— 8 —

Gelgelelim, onlardan konuşmuyorlardı.

Bu dostluk, Nebilin Mustafayı sevmesi, Müşfikanın Nerimana hayran olması, Mustafa ile Nerimanın birbirlerine buldukları en büyük kabahattı. Suçtu. Günahtı...

Buna hem kızıyorlar, hem de şaşıyorlardı.

Nebil neden Mustafayı seviyor? Sever a...

Müşfika neden Nerimandan hoşlanıyor? Hoşlanır a...

Bunda kızacak ne var?

Bunda şaşılacak bir şey var mı? Kendilerine göre bunda kızacak sebep de vardı, şaşılacak sebep de...

Neriman düşünüyordu:

«— Mustafa duygulu, yufka yürekli, ince bir adam, Nebil gibi vurdumduymaz bir insanla nasıl bağdaşabiliyor?»

Mustafa düşünüyordu:

«— Neriman içli bir kadın, sevgen bir insan, Müşfika gibi ruhsuz bir kadınla nasıl anlaşabiliyor?»

Ve bu düşünceler sonucu ikisini de bir kaygu, bir tasadır alıyordu. Nasıl almasın ki:

Karşınıza, genç, zarif, tüy gibi bir genç kızın, yüz elli kiloluk, gerdanı sarkık, göbeği fırlak, ensesi katmerli, kabasaba anası çıkar. Sizin de aklınız yerinden oynar, kafanız almaz:

«— Bu anadan böyle bir kız doğar mı? Bu ana, böyle bir kızı nasıl doğurmuş?...»

Kişi arkadaşiyle anılır demişler. Fransızların da meşhur bir sözü vardır: «Kiminle düşüp kalktığını söyle, kim olduğunu söyliyeyim...»

Karşınızda ince, tüy gibi kızın, yüz elli kiloluk, hantal, kaba saba anasını görünce, zihninizde bir soru işareti şekillenir:

«— Bir gün, bundan beş on yıl sonra, kızı anasına benzemiyecek mi?... Ya benzerse?... Benzemesi de çok muhtemel... Hem şimdiden yüz çizgilerinde anaya benzer taraflar pek çok... İlerde bu benzerlikler elbette artacaktır...»

Bu muhakemenin sonucu:

«Bir zaman sonra Nebilin dostu Nebile, Müşfikanın dostu Müşfikaya benzer...»

Anladınız tabiî, Nebilin dostu Nebile benzer diyen Neriman, Müşfikanın dostu Müşfikaya benzer diyen de Mustafaydı...

CÜMBÜŞ...

Yahta Kemal Beyatlının da, meşhur söz haline gelmiş bir mısrağı vardır:

«İnsan âlemde hayâl ettiği müddetçe yaşar...»

Haydi biz de, mademki yaşıyoruz ve mademki insan hayâl ettiği müddetçe yaşar, hayâl edelim:

Nerimanla Mustafa evlendiler...

Sizi temin ederim ki, bu hayâli kuran yalnız ben değilim, Neriman da bu hayâl içinde, günde belki kırk kere ve geceleri uyuyana kadar hep bunu düşünüyor, bunu tasarlıyor:

«— Acaba Mustafaya varayım mı? Onunla hayat arkadaşlığı benim için saadet olacak...»

Ve, sanki evlenmiş gibi, Mustafayla bir yatakta yatıyor, Mustafayla Büyükadada, Âşıklar yolunda başbaşa dolaşıyor, balolarda dansediyor, kokteyllerde boy gösteriyor... Rüyada evlendiğinin farkına ancak ertesi sabah gözlerini açınca farkediyor...

Mustafa da Neriman gibi, o da gece gündüz tasarlıyor:

«— Nerimanı alırım, mes'ut bir yuva kurarım, çocuklarımız olur...»

Ve gecelerini Nerimanla koyunkoyuna, günlerini Nerimanla başbaşa geçiriyor...

Evet, her ikisinin de gönüllerinde besledikleri emel bu: Evlenmek.. Biribirleriyle evlenmek...

Derken araya bir düşünce daha girdi, daha doğrusu Müşfikalar aralarına karakedi gibi girmek istidadını gösterdi... Ah bu Müşfikalar...

Neriman kızıyordu, için için öfkeleniyordu:

— Ah bu Nebil...

Mustafa hayıflanıyordu:

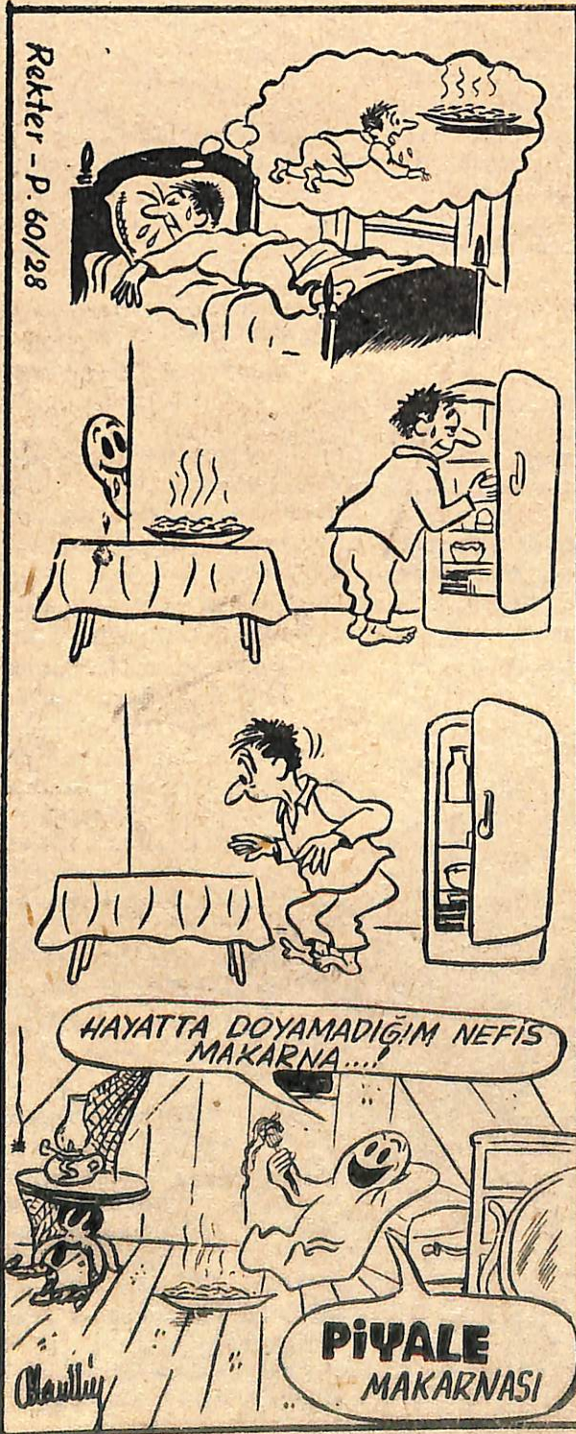
— Müşfikadan illallah...

İkisi de haklıydı, Müşfikalara gitmek lâzımdı.

Biri İlkbaharda, biri yazın gidecekti.

Eskisi gibi ayrı ayrı mı gideceklerdi? Demek ki, en az on gün biribirlerinden ayrılacaklar, on gün biribirlerini göremiyeceklerdi?

(Devamı var)

KOMİSER OSMAN

5

TURHAN SELÇUK

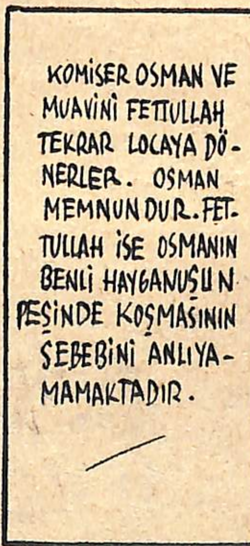

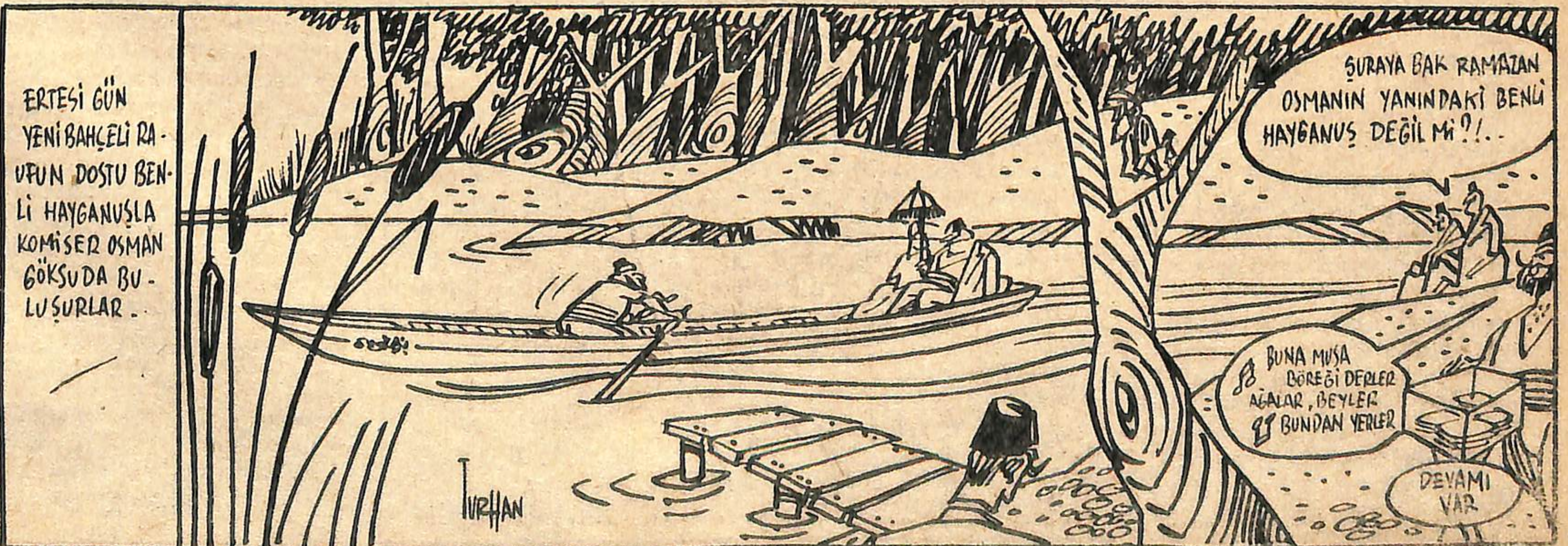

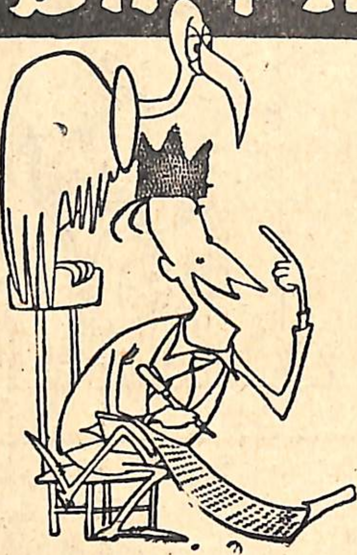

Bir Fıkra Anlatır mısınız?

— Akbaba'daki sayfanızı takip ediyorum. Bir gün benden de soracağınız aklıma geldi. Lâkin bulabilirsen bul şimdi bir fıkra.

Orhan M. ARIBURNU

Vuuuu!...

Kendi halinde, fakir bir karı kocanın on dokuz yaşlarında yarım akıllı bir oğulları varmış. İki odalı küçük bir evde oturan aileye günün birinde otuz yaşlarında güzel, alımlı bir dul kadın tanıdıkları misafir gelmiş. Misafirin, gece evde yatması icabedince düşünmüşler: Kendi odalarına yatırsalar, ne olur, ne olmaz, bir üçüncü şahsın odada bulunması mahzurlu. Çocuğun odasına yatırsalar deli, meli ama ne de olsa genç delikanlı. Gene de başka çare olmadığı için, kadının da rızasıyla, çocuğun odasına yatağı sermişler.

Akşam, herkes yatağına çekilince oğlan bir müddet beklemiş, sonra yavaş sesle:

— Abla, demiş, bir yapayım mı?

Kadın hiç ses çıkarmamış. Çocuk tekrarlamış:

— Abla n'olur bir kere!

Oda küçük, gecenin boşluğu içinde delikanlının erkek sesi defalarca ısrar edince kadın da fazla dayanamamış:

— Sus, demiş, ne konuşup duruyorsun. Sessizce gel.

Çocuk cesaretle yataktan fırlamış, kadının yorganını yarım kaldırıp yüzüne doğru eğilmiş. Sonra elini dudaklarına götürerek:

— Buuuv...

Diye bir vapur gibi ötmüş ve sükûnetle yatağına dönüp yatmış.

— Menderes'in kasasından çıkan donların hâdise olduğu bu günlerde «Marika'nın Donu» şairini unutmamak lâzım!

Fikret TAN

Ben de şaştım!

Birbirini uzun süredir görmeyen iki hırsız bir gün şehir dışında karşılaştılar. Tarlalar arasında gezerek konuşur, eski günlerini söyleşir, bir de iddiaya girişirler.

Birisi:

— Ben, der, dünyanın en usta hırsızıyım.

Öteki:

— Hayır, der, ben senden daha ustayım.

Aralarındaki tartışma bir hayli devam eder. İkisinden daha usta olanı bir teklif yapar, derenin kenarındaki tarlada iki öküzle tarlasını sürmekte olan köylüyü işaret ederek:

— İşte, ben bu köylünün önündeki öküzden birini çalabilirim. Sen bu işi yapabilirsen ustasın. Unvanımı sana bırakacağım gibi, cebimdeki yüz lirayı da vereceğim.

Öbürü düşünür, taşınır, çift süren bir köylünün gözü önündeki iki öküzden birini çalmak olacak iş değil:

— Sen yap da görelim, der.

Bu anlaşmadan sonra usta hırsız diğerine:

— Sen şu tepenin üstüne çık. Arkanı tarlaya dön, ellerini ağzına daya, avazın yettiği kadar «Ben şaştım bu işeee... Ben şaştım bu işeee...» diye bağır, der Kim sorarsa sorsun hiç cevap vermiyeceksin.

Biraz sonra tarlasını sürmekte olan köylü bir ses duyar:

— Ben şaştım bu işeee...

Köylü de bağırır:

— Oğul neye şaştın?...

Cevap yok:

— Ben şaştım bu işeee...

— Yahu, niçin şaşkın arkadaş?..

Merak da eder tabiî, öküzlerini durdurur. Tepeye doğru başlar tırmanmaya, bir yandan da bağırır:

— Şaşılacak ne var kardaşım?..

Böyle bir fırsatı bekleyen usta ...rsız, sabana yaklaşır, öküzlerden birisinin bağını çözer, önüne katar, derenin kenarındaki ters yoldan sürer götürür.

Tepeye varan köylü, bağıran kişiye yaklaşır, omuzundan sarsar ve nefes nefese sorar:

— Hangi işe şaştın arkadaş?

Adamcağız yan gözle tarlaya bir göz atar, sonra köylüye döner, tarlayı göstererek:

— Nasıl şaşmayım amca, der, şu tarlanın sahibi tek öküzle tarla sürüyor, ilk defa gördüm de ona şaştım.

Köylü bir bakar ki hakikaten öküz tek. Başlar o da döğünmeye ve bağırmaya:

— Ben de şaştım bu işeee... Ben de şaştım bu işeee...

— Geçen gün Taksim'e çıkıyordum. Otobüste aklıma bir fıkra geldi. Hem gülüyorum, hem de kendi kendime bunu Akbaba'ya anlatayım diyordum.

Adnan VELİ

Telgraf...

İsmail Dümbüllü ve arkadaşları, bir kış günü Trakya'da yaptıkları bir turneden gemiyle dönüyorlarmış. Marmara'nın tam ortasında bir fırtına çıkmış. Dalgalar, rüzgâr, kıyamet günü gelmişcesine gemiyi sarsıyor, sallıyormuş. Bütün yolcular perişan yerlere serilmiş. Dua edenler, adaklar adayanlar arasında sesiz ama heyecanla oturan Dümbüllü, uzaktan Adalar görününce ayakkabılarını giymeye fırsat bulamadan kaptan köşküne koşmuş:

— Aman Süvari bey bir ricam var sizden, demiş.

Süvari o da nesi, der gibiler den üstada bakınca, tevekkülle ellerini kaldırıp ilâve etmiş:

— Salimen İstanbul'a geliyoruz diye eve telgraf çekecektim!

OKUYUCULARIMIZDAN FIKRALAR

Rekabet!

Portakal, limon yüklü bir gemiye köpek balığı azmanlarından bir tanesi takılır. Gemide bulunanlar haklı olarak heyecanlanırlar. Tayfalardan Kambur Rıza:

— Reis halimiz fena, istersen portakal ve limonları canavara yem diye atalım. Der.

Reis homurdanarak kabul eder. Canavar bunları bir solukta yutar. Gemiyi yine de takipten vazgeçmez. Bu sefer tayfalardan Arap Hacı'yı atarlar. Canavar onu da çiğnemeden yutar. Fakat hâlâ gemiyi devirmeye uğraşır. Bunun üzerine korkudan bir köşeye büzülmüş duran, Salamonu atarlar. Yine fayda vermeyince, Kambur, sıranın kendisine geldiğini anlar:

— Reis şarap fıçılarını atarsak hayvan sarhoş olur. O zaman belki vururuz. Fikrini verir.

Şarap fıçıları atılır. Canavarın eski hızı kalmaz. Kambur:

— Bak, reis, hayvan bocalıyor. O bizim adamlarımızı, malımızı yuttu. Şimdi biz de onu yakalıyalım. Der.

Epey uğraştıktan sonra canavarı yakalarlar. Bakarlar ki içinden sesler geliyor. Hemen hayvanı keserler, bir de ne görsünler: Salamon, Arabı karşısına almış. Portakalları 10, limonları 15 kuruştan satmaya çalışıyor:

— Al, Hacı al, düşünme! Vallahi sermayesine veriyorum. Maksadım kâr değil. Tanzim satışına rekabet!

Lebibe COŞKUNER

MİLLETLER GÜLÜYOR

Eski keman!

Çok zengin bir adam olan Mr. Williams bir ziyafet verecekti. Ziyafeti zenginleştirmek ve misafirlerini eğlendirmek için meşhur bir kemancıyı angaje etti. Kemancı:

— Mr. Williams dedi; size şunu söyliyeyim ki ziyafetinizde çalacağım keman tam iki yüz seneliktir.

Mr. Williams teselli etti:

— Üzülmeyin canım, o sırada ışıkları biraz söndürürüz, alaca karanlıkta kimse farkına varmaz!

Geç!

Öğretmeni, küçük Georgie'ye sordu:

— Niçin geç kaldın okula Georgie?

— Çünkü ben kapıdan girmeden önce zil çaldı öğretmenim!

Öksüz!

Bir delege, Moskovadaki bir okulu teftiş ediyordu. Bir talebeyi kaldırıp sordu:

— Senin baban kim?

— Bizim çok büyük şefimiz Stalin Yoldaş.

— Güzel; peki annen kim?

— Yenilmez ve kudretli Sovyet Birliği.

— Âlâ! Peki büyüyünce ne olmak istiyorsun bakalım?

Çocuğun cevabı şu oldu:

— Bir öksüz!

— Ayağını denk al Nikita, Birleşmiş Milletler toplantısında değilsin!...

HIZ

İhtiyar çiftçinin hastalığı mübalâğa idi. O gün de boğasını methediyordu

— Bir görseniz; her sabah ekspresi bekliyor ve istasyondan, ihtiyar Sam'ın arazisine kadar trenle yarış ediyor. Her seferinde de kazanıyor... Ne boğa!...

Dinleyenlerden biri itiraz etti:

— Tom sen iyice bunamışsın! Yüz dolara bahse giriyorum o köhne boğa treni geçemez. Yarın sabah şahitlerle beraber tren yolundayım hazır ol!

Ertesi sabah tren yolunda çiftçi Tom ve boğadan eser yoktu; bakınırlarken Tom'un adamı geldi ve efendisinin Washington'a bir iş için acele gittiğini bildirdi.

— Nasıl olur? dediler. Dünden beri hiçbir tren henüz Washington'a varmış olamaz? Nasıl gitti?

Cevap şu oldu

— Boğaya binip gitti efendim!

Aşk denemesi!

Genç kız, evlenmek istediği delikanlıyı iyice denemek istiyordu. Bunun için en iyi bir arkadaşına rica etti; nişanlısı ile bir randevu hazırladı; ikisi beraber çıkacaklar, yemek yiyecekler ve mehtapta sahilde yürüyeceklerdi.

— Linda'cığım; diyordu kızcağız arkadaşına, sonra onu iyice deneyebilmek için seni öpmesini söylersin. Bakalım ne yapacak!?

O gece geçer, ertesi gün buluşurlar:

— Ne oldu Linda, anlatsana. Seni öpmesini söyledin mi?

— Hayır şekerim!

— Niçin?

— Fırsat olmadı, o daha evvel davrandı...

Antika!

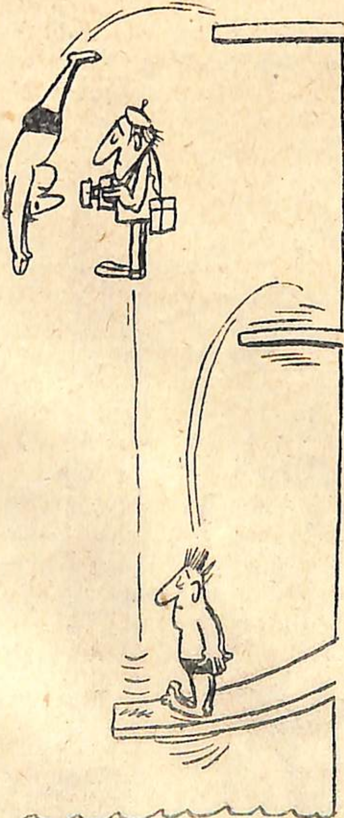
Antika eşyaya çok meraklı bir karı koca idiler. Revolüsyondan evvel yapılmış bir ev kiralayıp içini antika eşyalarla döşediler Az zaman sonra West Coast'da oturan bir arkadaşları kendilerini ziyarete geldi. Karı koca hemen ona evlerini gezdirip:

— Nasıl? dediler... Evimizi beğendin mi?

Long Island'de bundan daha eski bir ev bulamazsın!...

Misafir onları teselli etti:

— Üzülmeyin canım eski püskü; sizin kendi eviniz ya!...

Meslek aşkı!

Bereketli yağmur!

Havalar hayli kurak gitmişti. Jean Louis ve arkadaşı bu hali telâfi için birbiri arkasına şarapları yuvarlıyorlar ve konuşuyorlardı. Bir ara arkadaşı parlak güneşe bakarak Jean Louis'ye:

— Bu kurak uzun sürmez, dedi. Bir yağmur yağsın ne var ne yoksa toprağın dışına fırlayacak ve ortalık cennete dönecek!

Jean Louis dehşetle bağırdı:

— Aman sus! Üç karım da toprağın altında.

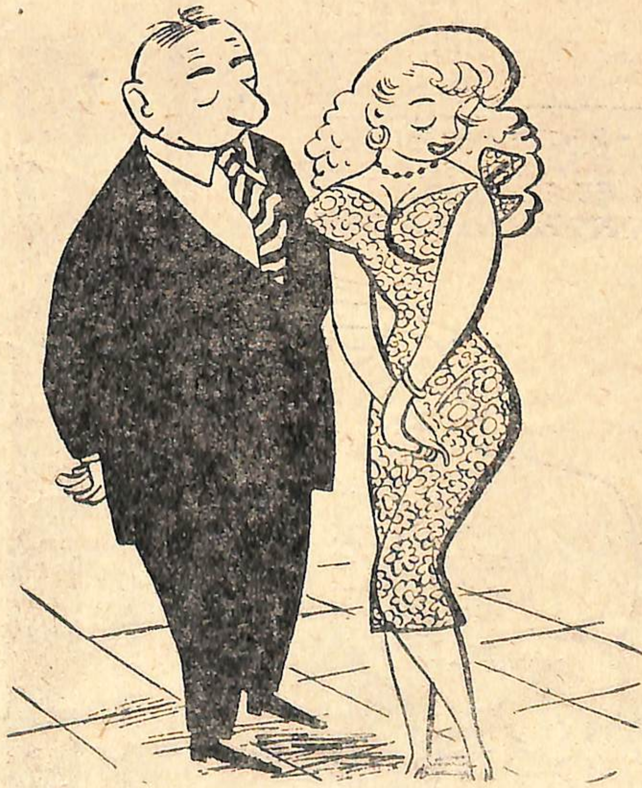
Kocası!.

Adam, uzun bir seyahatten geç vakit dönmüştü. Karısı ile hemen yatıp uyudular. Birkaç saat sonra kapıda bir tıkırtı oldu. Kadın yerinden doğrulup feryad etti:

— Aman Allahım kocam geldi!

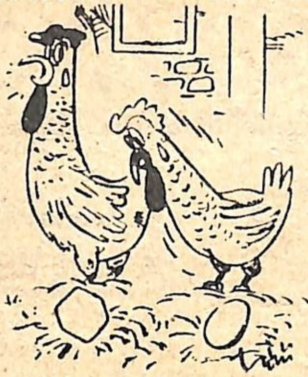
Aynı uyku sersemliğinde olan adam ise derhal yerinden fırladı ve:

— Kocasıymış, felâket! diyerek arka pencereden atladı ve kaçıp gitti.

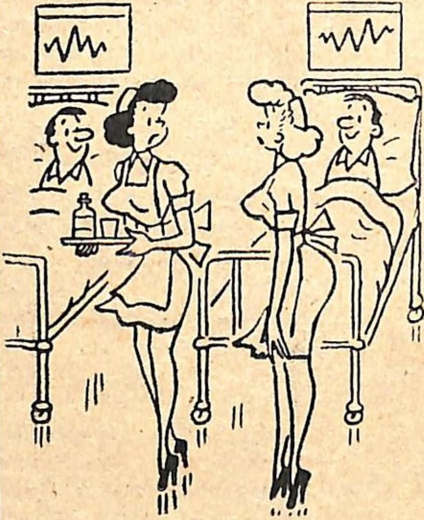

— Gösterdiğiniz yakınlığa çok teşekkür ederim bayan!

Dünya Karikatürleri

-HAAA, YUMURTANDAN AN-
LADIM, SEN PİCASSO'NUN
TAVUĞUSUN...

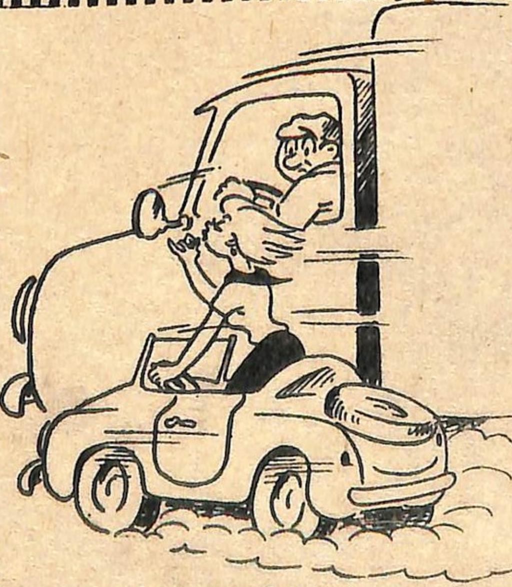
-İKİSİNİN DE ATEŞİ ÇOK
YÜKSEK...
-MERAK ETME, BEN BU
GECE DÜŞÜRÜRÜM...

-GEÇERKEN SÜTÇÜYE
SÖYLE, ARTIK BİR Şİ-
ŞE GETİRSİN...

-EYVAHLAR OLSUN, MANTOMU SİNEMADA
UNUTMUŞUM...
-YA BEN ?.. SÜTYENİMİ UNUTMUŞUM YA...

AYNA PEŞİNDE!

İTALYA'DA TURİSTLER:
-BAYAN, BİR HATIRA!...

GÜN DOĞMADAN

Yusuf Ziya Ortaç

En iyi kâğıt, en temiz baskı, karton kapak ve kuşe kâğıt üstüne 5 renkli gömlek... Fiatı 5 liradır.

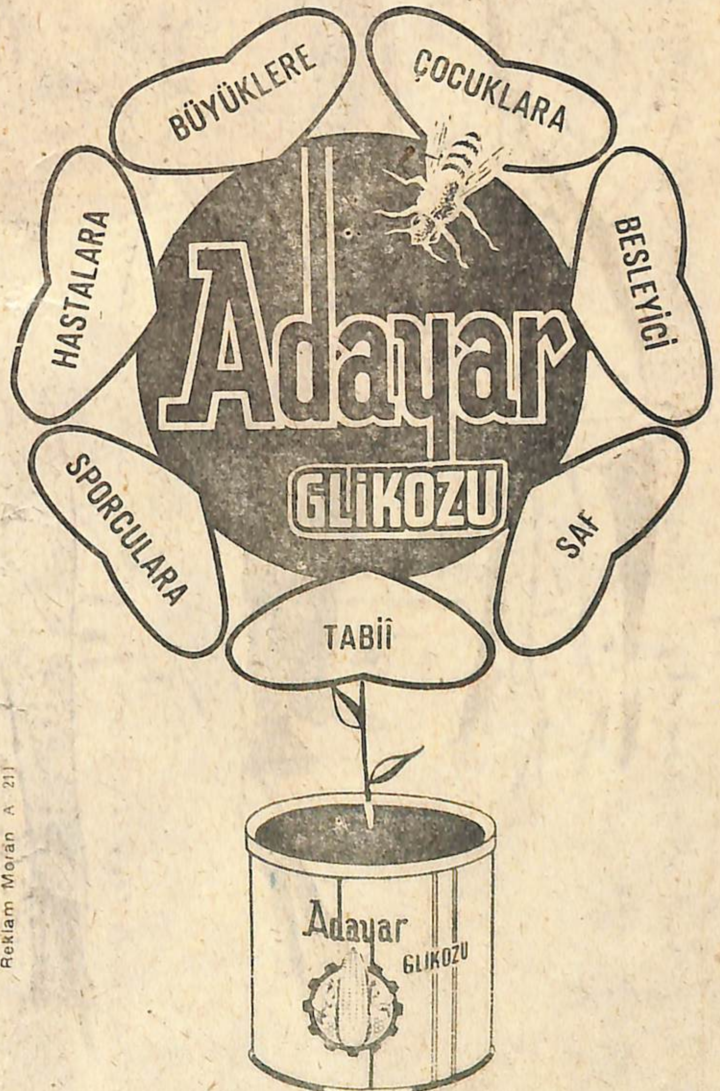
Umum Anadolu ve İstanbul bayii: **Ferhan Bozkurt ve ortağı, Kebeci han, No. 4 Ankara cad. İstanbul**

Bütün kitapçılarda bulunur.

SÜMERBANK'da

Paranız birikir, Şansınız artar.

ADAYAR GLİKOZU TATLILARINIZIN NEFASETİNİ ARTTIRIR, HER YAŞTAKİ VÜCUDA ENERJİ SAĞLAR.

Sahibi: YUSUF ZİYA ORTAÇ
Yazı işlerini fiilen idare eden: KADRİ YURDATAP
Basıldığı yer: ERCAN MATBAASI
Kapak baskısı: SAKA MATBAASI

Akbaba

— Lâtince profesörü sana tutgun...
— Ben Matematik doçentini tercih ederim... Bütün problemleri kolayca çözüyor !

— İl Travaso —